

TRESTNÝ ZÁKON A PORIADOK

TRESTNÁ ZODPOVEDNOSŤ

ZÁKON O POLICAJNOM ZBORE

PRIESTUPKY

REGISTER TRESTOV

SÚVISIACE PREDPISY
Z OBLASTI TRESTNÉHO PRÁVA

TRESTNÉ PRÁVO

2021 po novelách k 1. 1. 2021

O b s a h

1. TRESTNÉ PRÁVO

1.1	ZÁKON č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon	5
1.2	ZÁKON č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok	110
1.3	ZÁKON č. 330/2007 Z. z. o registri trestov	252
1.4	ZÁKON č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb	267
1.5	ZÁKON č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov.	282
1.6	ZÁKON č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka	294
1.7	ZÁKON č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti	300
1.8	ZÁKON č. 236/2017 Z. z. o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach	312
1.9	ZÁKON č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku	338
1.10	ZÁKON č. 650/2005 Z. z. o vykonaní príkazu na zaistenie majetku alebo dôkazov v Európskej únii	346
1.11	VYHLÁŠKA č. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi	358
1.12	VYHLÁŠKA č. 619/2005 Z. z. o podmienkach a postupe prokurátora pri konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu	361
1.13	VYHLÁŠKA č. 192/2017 Z. z. o rozsahu vykonávania rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní	363
1.14	ZÁKON č. 231/2019 Z. z. o výkone detencie	364

2. SPRÁVNE PRÁVO

2.1	ZÁKON č. 372/1990 Zb. o priestupkoch	373
2.2	ZÁKON č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore	395

Vydavateľ

PORADCA

PORADCA, s. r. o.
Pri Celulóžke 40
010 01 Žilina
tel.: 041-5652 983, 5652 871
IČO: 36371271

Objednávky

041-5652 871, 877, 879
0915 033 300, 0911 193 135
abos@poradca.sk
e-shop www.poradca.sk
písomne na adrese vydavateľstva

Zodpovedná redaktorka
Mgr. Stanislava Kresaňová

Tlač január 2021
Cena výtlačku 7,00 €
ISBN 978-80-8162-192-5

Vážení čitatelia!

Prinášame Vám odbornú publikáciu, ktorá sa venuje oblasti **trestného práva**. Publikácia je rozdelená na dve kapitoly – prvá kapitola obsahuje **právne predpisy z oblasti trestného práva (Trestný zákon, Trestný poriadok, Zákon o trestnej zodpovednosti právnických osôb, Zákon o registri trestov, nový Zákon o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku...)** a druhá kapitola obsahuje **Zákon o priestupkoch a Zákon o Policajnom zbore**, ktoré patria do správneho práva. Ide o najdôležitejšie právne predpisy nielen pre právnikov, advokátov, prokurátorov, ale aj pre príslušníkov policajného zboru a študentov vysokých škôl. Ide o praktickú pomôcku najmä na súdnych pojednávaniach a riešení právnych prípadov.

Zákony obsahujú novely zákonov publikovaných v Zbierke zákonov SR do konca roka 2020. K uvedenej téme sme vydali **komentár k novému Zákonu o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku v mesačníku Poradca 5** a úplné znenie **Zákony II časť C**.

Prostredníctvom mesačníkov z portfólia nášho vydavateľstva PORADCA nájdete odpovede na ne jeden problém: **Poradca** – úplné znenia zákonov s komentárom; **DUO** – dane, účtovníctvo, odvody a mzdy; **PAM** – práce a mzdy; **1000 riešení** – názorné riešenia príkladov z praxe; **100 otázok odpovedí** – tematický rozdelené odpovede na aktuálne otázky z praxe.

Svoju pozornosť by ste mali upriamiť tiež na **odborné publikácie**: Civilný sporový a Civilný mimosporový poriadok s komentárom, Občiansky zákonník, Obchodný zákonník s komentárom, S.r.o. sprievodca.

Všetky publikácie si môžete objednať na zákaznickom servise denne od 8.00 do 16.00, mailom na abos@poradca.sk alebo prostredníctvom e-shopu www.poradca.sk.

Verím, že aj touto odbornou publikáciou naplníme Vaše očakávania a bude pre Vás hodnotným prínosom pri Vašej práci.

Mgr. Stanislava Kresaňová
odborná redaktorka

Zákony po novelách s komentárom

Objednajte: 041/56 52 871, 879, 0915 033 300, abos@poradca.sk, e-shop: www.poradca.sk, posielame poštou alebo kuriérom

PREHLAD

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon

PRVÁ ČASŤ	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	§	1.....	5
PRVÁ HLAVA	PÔSOBNOSŤ ZÁKONA			
	A ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI			
Prvý diel	Trestný zákon a jeho pôsobnosť.....	§	2-7b.....	5
Druhý diel	Základy trestnej zodpovednosti			
PRVÝ ODDIEL	POJEM A DRUHY TRESTNÉHO ČINU.....	§	8-18.....	6
DRUHÝ ODDIEL	PÁCHATEĽ, SPOLUPÁCHATEĽ			
	A ÚČASTNÍK TRESTNÉHO ČINU.....	§	19-21.....	8
TRETÍ ODDIEL	OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE TRESTNÚ ZODPOVEDNOSŤ.....	§	22-23.....	8
ŠTVRTÝ ODDIEL	OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE PROTIPRÁVNOSŤ ČINU.....	§	24-30.....	8
DRUHÁ HLAVA	SANKCIE			
Prvý diel	Druhy sankcií.....	§	31-33.....	9
Druhý diel	Základné zásady ukladania sankcií.....	§	34-45.....	10
Tretí diel	Ukladanie a výkon jednotlivých trestov.....	§	46-65.....	14
Štvrtý diel	Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, podmienené prepustenie a podmienené upustenie od výkonu zvyšku niektorých trestov.....	§	65a-72b.....	21
Piaty diel	Ochranné opatrenia.....	§	73-83b.....	23
TRETIA HLAVA	ZÁNİK TRESTNOSTI A TRESTU	§	84-93.....	26
ŠTVRTÁ HLAVA	OSOBITNÉ USTANOVENIA O STÍHANÍ MLADISTVÝCH			
Prvý diel	Trestná zodpovednosť.....	§	94-95.....	29
Druhý diel	Zánik trestnosti.....	§	96.....	29
Tretí diel	Ukladanie sankcií a výchovných opatrení mladistvému...§		97-101.....	29
Štvrtý diel	Ochranná výchova.....	§	102-105.....	30
Piaty diel	Výchovné opatrenia.....	§	106-108.....	31
Šiesty diel	Tresty.....	§	109-121.....	31
PIATA HLAVA	VÝKLAD POJMOV			
Prvý diel	Všeobecné pojmy.....	§	122-137.....	34
Druhý diel	Osobitné kvalifikačné pojmy.....	§	138-143.....	39
DRUHÁ ČASŤ	OSOBITNÁ ČASŤ			
PRVÁ HLAVA	TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVIU			
Prvý diel	Trestné činy proti životu.....	§	144-154.....	40
Druhý diel	Trestné činy proti zdraviu.....	§	155-160.....	42
Tretí diel	Trestné činy ohrozujúce život alebo zdravie.....	§	161-178.....	43
DRUHÁ HLAVA	TRESTNÉ ČINY PROTI SLOBODE			
	A ĽUDSKEJ DÔSTOJNOSTI			
Prvý diel	Trestné činy proti slobode.....	§	179-198.....	46
Druhý diel	Trestné činy proti ľudskej dôstojnosti.....	§	199-203.....	51
TRETIA HLAVA	TRESTNÉ ČINY PROTI RODINE A MLÁDEŽI	§	204-211.....	52
ŠTVRTÁ HLAVA	TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU	§	212-249a.....	54
PIATA HLAVA	TRESTNÉ ČINY HOSPODÁRSKE			
Prvý diel	Trestné činy ohrozujúce trhovú ekonomiku.....	§	250-258.....	64
Druhý diel	Trestné činy proti hospodárskej disciplíne.....	§	259-269a.....	66
Tretí diel	Trestné činy proti mene a trestné činy daňové.....	§	270-280.....	69
Štvrtý diel	Trestné činy proti priemyselným právam a proti autorskému právu.....	§	281-283.....	71

ŠIESTA HLAVA

- Prvý diel
- Druhý diel

SIEDMA HLAVA

- Prvý diel
- Druhý diel

ÔSMA HLAVA

- Prvý diel

- Druhý diel

- Tretí diel

- Štvrtý diel

- Piaty diel

DEVIATA HLAVA

DESIATA HLAVA

- Prvý diel

- Druhý diel

- Tretí diel

- Štvrtý diel

JEDENÁSTA HLAVA

- Prvý diel

- Druhý diel

- Tretí diel

- Štvrtý diel

DVANÁSTA HLAVA

- Prvý diel

- Druhý diel

- Tretí diel

TRETIA ČASŤ

- Príloha

TRESTNÉ ČINY VŠEOBECNE

NEBEZPEČNÉ A PROTI ŽIVOTNÉMU PROSTREDIU

Trestné činy všeobecne nebezpečné	§ 284-299a.....	72
Trestné činy proti životnému prostrediu	§ 300-310.....	75

TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLIKE

Trestné činy proti základom republiky	§ 311-317.....	79
Trestné činy proti bezpečnosti republiky	§ 318-320.....	80

TRESTNÉ ČINY PROTI PORIADKU

VO VEREJNÝCH VECIACH

Trestné činy proti výkonu právomoci orgánu verejnej moci	§ 321-325.....	81
Trestné činy verejných činiteľov	§ 326-327a.....	81
Korupcia	§ 328-336d.....	82
Niektoré formy trestnej súčinnosti	§ 337-341.....	84
Iné formy rušenia činnosti orgánov verejnej moci	§ 342-358.....	85
TRESTNÉ ČINY PROTI INÝM PRÁVAM A SLOBODÁM	§ 359-378a.....	89

TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI, PROTI CIVILNEJ

SLUŽBE, PROTI SLUŽBE V OZBROJENÝCH SILÁCH

A PROTI OBRANE VLASTI

Trestné činy proti brannosti	§ 379-381.....	93
Trestné činy proti civilnej službe	§ 382-385.....	93
Trestné činy proti službe v ozbrojených silách	§ 386-389.....	94
Trestné činy proti obrane vlasti	§ 390-392.....	94

TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Trestné činy proti vojenskej podriadenosti a vojenskej cti	§ 393-400.....	94
Trestné činy proti povinnosti konať vojenskú službu	§ 401-406.....	96
Trestné činy proti povinnostiam strážnej a dozornej služby	§ 407-409.....	97
Trestné činy ohrozujúce bojaschopnosť	§ 410-415.....	97

TRESTNÉ ČINY PROTI MIERU, PROTI ĽUDSKOSTI,

TRESTNÉ ČINY TERORIZMU, EXTRÉMIZMU

A TRESTNÉ ČINY VOJNOVÉ

Trestné činy proti mieru a ľudskosti, trestné činy terorizmu a extrémizmu	§ 417-425.....	98
Trestné činy vojnové	§ 426-434.....	102
Spoločné ustanovenia	§ 435.....	104

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ

A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	§ 436-440.....	104
-------------------------------	----------------	-----

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH

AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE		107
----------------------------	-------	-----

Trestný zákon

v znení

zákona č. 650/2005 Z. z., zákona č. 692/2006 Z. z., zákona č. 218/2007 Z. z., zákona č. 491/2008 Z. z., zákona č. 497/2008 Z. z., zákona č. 498/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 257/2009 Z. z., zákona č. 317/2009 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z., zákona č. 576/2009 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 547/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 262/2011 Z. z., zákona č. 313/2011 Z. z., zákona č. 246/2012 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., zákona č. 204/2013 Z. z., zákona č. 1/2014 Z. z., zákona č. 73/2015 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 174/2015 Z. z., zákona č. 397/2015 Z. z., zákona č. 398/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 444/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 316/2016 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 274/2017 Z. z., zákona č. 161/2018 Z. z., zákona č. 321/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., nálezu Ústavného súdu SR č. 38/2019 Z. z., zákona č. 214/2019 Z. z., zákona č. 420/2019 Z. z., zákona č. 474/2019 Z. z., zákona č. 288/2020 Z. z. **a zákona č. 312/2020 Z. z.**

1.1

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÁ ČASŤ

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje základy trestnej zodpovednosti, druhu trestov, druhu ochranných opatrení, ich ukladanie a skutkové podstaty trestných činov.

PRVÁ HLAVA PÔSOBNOSŤ ZÁKONA A ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI

Prvý diel

Trestný zákon a jeho pôsobnosť

§ 2

Časová pôsobnosť

(1) Trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

(2) Páchatel'ovi možno uložiť taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

§ 3

Územná pôsobnosť

(1) Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na území Slovenskej republiky.

(2) Trestný čin sa považuje za spáchaný na území Slovenskej republiky, aj keď sa páchatel'

a) dopustil konania aspoň sčasti na jej území, ak porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom nastalo alebo malo nastať celkom alebo sčasti mimo jej územia, alebo

b) dopustil konania mimo územia Slovenskej republiky, ak tu malo nastať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom alebo ak tu mal nastať aspoň sčasti taký následok.

(3) Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý bol spáchaný mimo územia Slovenskej republiky na palube lode plávajúcej pod štátnou vlajkou Slovenskej republiky alebo na palube lietadla zapísaného v registri lietadiel Slovenskej republiky.

Osobná pôsobnosť

§ 4

Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý mimo územia Slovenskej republiky spáchal občan Slovenskej republiky alebo cudzinec, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 5

Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť obzvlášť závažného zločinu, ak bol čin spáchaný mimo územia Slovenskej republiky proti občanovi Slovenskej republiky a v mieste činu je čin trestný alebo ak miesto činu nepodlieha žiadnej trestnej právomoci.

Odkazy k textu sú uvedené na str. 107.

§ 5a

Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi (§ 171 a 172), **legalizácie výnosu z trestnej činnosti (§ 233 až 234)**, falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov (§ 270), uvádzania falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov (§ 271), výroby a držby falšovateľského náčinia (§ 272), falšovania, pozmeňovania a nedovolennej výroby pečiatok, poštových cenín, nálepiek a poštových pečiatok (§ 274), falšovania a pozmeňovania kontrolných technických opatrení na označenie tovaru (§ 275), založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny alebo jej člena (§ 297), nedovolennej výroby a držania jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov (§ 298 a 299), úkladov proti Slovenskej republike (§ 312), teroru (§ 313 a 314), záškodníctva (§ 315 a 316), sabotáže (§ 317), vyzádačstva (§ 318), útoku na orgán verejnej moci (§ 321), útoku na verejného činiteľa (§ 323), falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky (§ 352), ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti (§ 353), prevážačstva (§ 355), ohrozenia mieru (§ 417), genocídia (§ 418), teroristického útoku (§ 419), niektorých foriem účasti na terorizme (§ 419b), financovania terorizmu (§ 419c), cestovania na účel terorizmu (§ 419d), neľudskosti (§ 425), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 426), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 427), zneužívania medzinárodne uznávaných označení a štátnych znakov (§ 428), vojnovkej krutosti (§ 431), perzekúcie obyvateľstva (§ 432), vojnového bezprávia (§ 433) aj vtedy, ak taký trestný čin spáchal mimo územia Slovenskej republiky cudzinec, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 6

(1) Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť činu spáchaného mimo územia Slovenskej republiky cudzincom, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, aj vtedy, ak

- čin je trestný aj podľa zákona účinného na území, kde bol spáchaný,
 - páchateľ bol zadržaný alebo zatknutý na území Slovenskej republiky a
 - nebol vydaný na trestné stíhanie cudziemu štátu.
- (2) Páchateľovi uvedenému v odseku 1 však nemôžno uložiť trest prísnejší, než ustanovuje zákon štátu, na ktorého území bol trestný čin spáchaný.

§ 7**Pôsobnosť podľa medzinárodných zmlúv**

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa tohto zákona aj vtedy, ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorá

bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) Ustanovenia § 3 až 6 sa nepoužijú, ak to nepripúšťa medzinárodná zmluva, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 7a**Pôsobnosť na ukládanie ochranných opatrení**

(1) Ochranné opatrenie podľa tohto zákona možno uložiť, ak sa podľa neho posudzuje trestnosť činu, v súvislosti so spáchaním ktorého má byť ochranné opatrenie uložené.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije aj vtedy, ak páchatel činu inak trestného nie je trestne zodpovedný alebo ak ide o osobu, ktorú nemožno stíhať alebo odsúdiť.

§ 7b**Výkon a zohľadnenie rozhodnutia iného štátu**

(1) Rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci možno na území Slovenskej republiky vykonať alebo môže mať iné právne účinky, len ak tak ustanovujeme medzinárodná zmluva alebo zákon.

(2) Právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní na účely trestného konania sa zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, ak bolo vydané pre čin trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Druhý diel**Základy trestnej zodpovednosti****PRVÝ ODDIEL****POJEM A DRUHY TRESTNÉHO ČINU****§ 8****Trestný čin**

Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 9**Druhy trestných činov**

Trestný čin je prečin a zločin.

§ 10**Prečin**

(1) Prečin je

- trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo
- úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

(2) Nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná.

§ 11 Zločin

(1) Zločin je úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou päť rokov.

(2) O zločin ide aj vtedy, ak v prísnejšej skutkovej podstate prečinu spáchaného úmyselne je ustanovená horná hranica trestnej sadzby prevyšujúca päť rokov.

(3) Zločin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov, sa považuje za obzvlášť závažný.

§ 12

Miesto spáchania trestného činu

Miesto spáchania trestného činu je každé miesto, na ktorom

- a) páchateľ konal, alebo
- b) nastal alebo podľa predstavy páchateľa mal nastať následok predpokladaný týmto zákonom.

§ 13

Príprava na zločin

(1) Príprava na zločin je konanie, ktoré spočíva v úmyselnom organizovaní zločinu, zadovážovaní alebo prispôbovaní prostriedkov alebo nástrojov na jeho spáchanie, v spojení, zhliadnutí, návode, objednávaní alebo pomoci na taký zločin alebo v inom úmyselnom vytváraní podmienok na jeho spáchanie, ak nedošlo k pokusu ani dokonaniu zločinu.

(2) Príprava na zločin je trestná podľa trestnej sadzby ustanovenej za zločin, ku ktorému smerovala.

(3) Trestnosť prípravy na zločin zaniká, ak páchateľ dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu zločinu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podnikutej prípravy, alebo
- b) urobil o príprave na zločin oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podnikutej prípravy, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(4) Ustanovením odseku 3 nie je dotknutá trestnosť páchateľa za iný trestný čin, ktorý už týmto konaním spáchal.

§ 14

Pokus trestného činu

(1) Pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého

sa páchateľ dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

(2) Pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej na dokonaný trestný čin.

(3) Trestnosť pokusu trestného činu zaniká, ak páchateľ dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania potrebného na dokonanie trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, alebo
- b) urobil o pokuse trestného činu oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(4) Ustanovením odseku 3 nie je dotknutá trestnosť páchateľa za iný trestný čin, ktorý už týmto konaním spáchal.

Zavinenie

§ 15

Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchateľ

- a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo
- b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený.

§ 16

Trestný čin je spáchaný z nebdanlivosti, ak páchateľ

- a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo
- b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

§ 17

Pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nebdanlivosti.

§ 18

Na priťažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa prihliadne, ak ide o

- a) ťažší následok, aj vtedy, keď ho páchateľ zavinil

z nedbanlivosti, ak tento zákon nevyžaduje aj v tomto prípade zavinenie úmyselné, alebo

- b) inú skutočnosť, aj vtedy, keď o nej páchateľ nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, ak tento zákon nevyžaduje, aby o nej páchateľ vedel.

DRUHÝ ODDIEL

PÁCHATEĽ, SPOLUPÁCHATEĽ A ÚČASTNÍK TRESTNÉHO ČINU

§ 19

Páchateľ

(1) Páchateľ trestného činu je ten, kto trestný čin spáchal sám.

(2) Páchateľom trestného činu môže byť fyzická osoba a právnická osoba za podmienok ustanovených osobitným predpisom.

§ 20

Spolupáchateľ

Ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchateľov (spolupáchateľia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

§ 21

Účastník

(1) Účastník na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse je ten, kto úmyselne

- zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor),
- naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca),
- požiadal iného, aby spáchal trestný čin (objednávateľ), alebo
- poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovaním prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine (pomocník).

(2) Na trestnú zodpovednosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti páchateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

TRETÍ ODDIEL

OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE TRETNÚ ZODPOVEDNOSŤ

§ 22

Vek

(1) Kto v čase spáchania činu inak trestného nedovršil štrnásť rok svojho veku, nie je trestne zodpovedný.

(2) Pre trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 nie je trestne zodpovedný, kto v čase spáchania činu nedovršil pätnásť rok svojho veku.

§ 23

Nepričetnosť

Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

ŠTVRTÝ ODDIEL

OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE PROTIPRÁVNOSŤ ČINU

§ 24

Krajná núdza

(1) Čin inak trestný, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom, nie je trestným činom.

(2) Nejde o krajinú núdzu, ak bolo možné nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom za daných okolností odvrátiť inak alebo ak spôsobený následok je zjavne závažnejší ako ten, ktorý hrozil. Rovnako nejde o krajinú núdzu, ak ten, komu nebezpečenstvo priamo hrozilo, bol podľa všeobecne záväzného právneho predpisu povinný ho znášať.

§ 25

Nutná obrana

(1) Čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom.

(2) Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu.

(3) Ten, kto odvracia útok spôsobom uvedeným v odseku 2, nebude trestne zodpovedný, ak konal v silnom rozrušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia.

(4) Ak sa niekto vzhľadom na okolnosti prípadu mylne domnieva, že útok hrozí, nevylučuje to trestnú zodpovednosť za čin spáchaný z nedbanlivosti, ak omyl spočíva v nedbanlivosti.

§ 26

Oprávnené použitie zbrane

(1) Použitie zbrane v súlade so zákonom nie je trestným činom.

(2) Za použitie zbrane v súlade so zákonom sa považuje aj jej použitie proti inému vo svojom obydli na ochranu života, zdravia alebo majetku, ak osoba do obydlija neoprávnené vnikne alebo v ňom neoprávnené zotrúva a nejde o nutnú obranu. To neplatí, ak bola prítom inému úmyselne spôsobená smrť.

§ 27**Dovolené riziko**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak niekto v súlade s dosiahnutým stavom poznania vykonáva spoločensky prospešnú činnosť v oblasti výroby a výskumu, ak spoločensky prospešný výsledok, ktorý sa od vykonávania činu očakáva, nemožno dosiahnuť bez rizika ohrozenia záujmu chráneného týmto zákonom.

(2) Nejde o dovolené riziko, ak výsledok, ku ktorému čin smeruje, celkom zjavne nezodpovedá miere rizika alebo vykonávanie činu odporuje všeobecne záväznému právnomu predpisu, verejnému záujmu, zásadám ľudskosti alebo sa prieči dobrým mravom.

§ 28**Výkon práva a povinnosti**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak ide o výkon práva alebo povinnosti vyplývajúcich zo všeobecne záväzného právneho predpisu, z rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci, z plnenia pracovných či iných úloh alebo zo zmluvy, ktorá neodporuje všeobecne záväznému právnomu predpisu ani ho neobchádza; spôsob výkonu práv a povinností nesmie odporovať všeobecne záväznému právnomu predpisu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bol spáchaný trestný čin genocídia podľa § 418, trestný čin nedobrovoľného zmiznutia podľa § 420a alebo trestný čin neľudskosti podľa § 425 splnením nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu orgánu výkonnej moci alebo nadriadeného.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bol spáchaný trestný čin vojnového bezprávia podľa § 433 splnením nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu orgánu výkonnej moci alebo nadriadeného, okrem prípadu, ak osoba, ktorá plnila také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn,

- a) mala zákonnú povinnosť splniť také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn,
- b) nevedela, že také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn je nezákonné, a
- c) obsah takého nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu nenasvedčoval, že je nezákonné.

§ 29**Súhlas poškodeného**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak bol vykonaný so súhlasom poškodeného a nesmeruje proti jeho životu alebo zdraviu.

(2) Nejde o súhlas poškodeného, ak súhlas nebol daný vopred, nebol vážny a dobrovoľný alebo ak v súvislosti s ním bol spáchaný iný trestný čin.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak podľa skutkovej podstaty trestného činu má byť čin trestný aj vtedy, keď bol daný súhlas poškodeného podľa odseku 1.

§ 30**Plnenie úlohy agenta**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak ním agent ustanovený podľa osobitného predpisu pri odhaľovaní trestného činu a pri zisťovaní jeho páchatela ohrozí alebo poruší záujem chránený týmto zákonom len preto, že bol k tomu donútený zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, v ktorej pôsobí, alebo ak spácha taký čin v dôvodnej obave o život alebo zdravie svoje alebo blízkej osoby.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak agent spácha trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, znásilnenia podľa § 199, sexuálneho násillia podľa § 200, sexuálneho zneužívania podľa § 201, všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 2 až 4, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode podľa § 291, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 293, vlastizrady podľa § 311, úkladov proti Slovenskej republike podľa § 312, teroru podľa § 313, § 314, záškodníctva podľa § 315, § 316, sabotáže podľa § 317, vyzvedačstva podľa § 318, genocídia podľa § 418, teroristického útoku podľa § 419, niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, financovania terorizmu podľa § 419c, cestovania na účel terorizmu podľa § 419d alebo neľudskosti podľa § 425 alebo ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(3) Čin inak trestný uvedený v § 332 až 334 a v § 336 ods. 2 spáchaný na účely odhalenia trestného činu alebo zistenia páchatela trestného činu podľa § 326, § 328 až 330, § 336 ods. 1, § 336a alebo § 336b spôsobom ustanoveným v Trestnom poriadku nie je trestným činom.

DRUHÁ HLAVA SANKCIE

Prvý diel Druhy sankcií

§ 31**Trest a ochranné opatrenie**

(1) Sankcie podľa tohto zákona sú tresty a ochranné opatrenia, ktoré sú právnym následkom spáchaného trestného činu alebo činu inak trestného.

(2) Trest je ujma na osobnej slobode, majetkových alebo iných právach odsúdeného, ktorú môže uložiť páchatelovi len súd podľa tohto zákona za spáchaný trestný čin.

(3) Ochranné opatrenie je ujma na osobnej slobode alebo majetku odsúdeného alebo inej osoby, ktorú môže uložiť len súd podľa tohto zákona v záujme ochrany spoločnosti pred trestnými činmi alebo činmi inak trestnými.

§ 32

Druhy trestov

Za spáchané trestné činy môže súd uložiť páchateľovi, ktorý je fyzickou osobou, len

- trest odňatia slobody,
- trest domáceho väzenia,
- trest povinnej práce,
- peňažný trest,
- trest prepadnutia majetku,
- trest prepadnutia veci,
- trest zákazu činnosti,
- trest zákazu pobytu,
- trest zákazu účasti na verejných podujatiach,
- trest straty čestných titulov a vyznamenaní,
- trest straty vojenskej a inej hodnosti,
- trest vyhostenia.

§ 33

Druhy ochranných opatrení

Ochranné opatrenia sú:

- ochranné liečenie,
- ochranná výchova,
- ochranný dohľad,
- detencia,
- zhabanie veci,
- zhabanie časti majetku.**

Druhý diel

Základné zásady ukladania sankcií

§ 34

Zásady ukladania trestov

(1) Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchateľom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou.

(2) Páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

(3) Trest má postihovať iba páchateľa, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

(4) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. **Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchateľ trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchateľa alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu**

popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

(5) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne

- a) u spolupáchateľov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu,
- b) u organizátora, objednávateľa, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchanom trestnom čine,
- c) pri príprave na zločin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchateľa priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo.

(6) Tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody, ak tento zákon neustanovuje inak.

(7) Popri sebe nemožno uložiť trest

- a) odňatia slobody a domáceho väzenia,
- b) odňatia slobody a povinnej práce,
- c) peňažný a prepadnutia majetku,
- d) prepadnutia veci a prepadnutia majetku,
- e) zákazu pobytu a vyhostenia.

§ 35

Zásady ukladania ochranných opatrení

(1) Ochranné opatrenie možno uložiť páchateľovi trestného činu buď popri treste, alebo aj pri upustení od potrestania páchateľa, ak ochranné opatrenie zabezpečí ochranu spoločnosti pred páchateľom účinnejšie ako trest.

(2) Ochranné opatrenie môže postihnúť osobu iba tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jej rodinu a blízke osoby.

(3) Ochranné opatrenie možno uložiť aj páchateľovi činu inak trestného alebo inej osobe, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchaním nových trestných činov.

(4) Popri ochrannej výchove nemožno uložiť ochranný dohľad.

(5) Pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadí zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovršenia nápravy páchateľa alebo inej osoby.

Súd pri ukladaní ochranného opatrenia prihliadne aj na to, že páchateľ trestného činu alebo iná osoba získala trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchateľa alebo inej osoby, uloží jej s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektoré ochranné opatrenie, ktorým ju postihne na majetku.

(6) Výkon ochranného opatrenia sa musí skončiť najneskôr dosiahnutím jeho účelu, prípadne uplynutím doby, na ktorú bolo uložené, alebo dovŕšením zákonom ustanoveného veku odsúdeného alebo inej osoby.

Polahčujúce okolnosti a priťažujúce okolnosti

§ 36

Polahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel'

- a) spáchal trestný čin v ospravedlniteľnom silnom citovom rozrušení,
- b) spáchal trestný čin v dôsledku nedostatku vedomostí alebo skúsenosti,
- c) spáchal trestný čin v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej choroby,
- d) spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých alebo ako osoba vo vyššom veku, ak táto skutočnosť mala vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť,
- e) spáchal trestný čin pod tlakom odkázanosti alebo podriadenosti,
- f) spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku,
- g) spáchal trestný čin v dôsledku núdze, ktorú si sám nespôsobil,
- h) spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných pomerov alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil,
- i) spáchal trestný čin, odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo alebo konajúc za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučovali trestnosť činu, ale konal bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany, krajnej núdze, výkonu práva a povinnosti alebo súhlasu poškodeného, oprávneného použitia zbrane, dovoleného rizika alebo plnenia úloh agenta,
- j) viedol pred spáchaním trestného činu riadny život,
- k) pričínil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu,
- l) priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval,
- m) sám oznámil trestný čin príslušným orgánom,
- n) napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, alebo
- o) prispel k odhaleniu alebo usvedčeniu organizovanej skupiny, zločinskej skupiny alebo teroristickej skupiny.

§ 37

Priťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel'

- a) spáchal trestný čin z obzvlášť zavrhnuteľnej pohnútky,
- c) spáchal trestný čin preto, aby inému zmaril alebo

šťazil uplatnenie jeho základných práv a slobôd, alebo preto, aby uľahčil alebo zakryl iný trestný čin,

- d) spáchal trestný čin za živelnej pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti vážne ohrozujúcej život alebo zdravie ľudí, iné základné práva a slobody, ústavné zriadenie, majetok, verejný poriadok alebo mravnosť,
- e) zneužil svoje zamestnanie, povolanie, funkciu alebo postavenie na dosiahnutie neoprávnenej alebo neprimeranej výhody,
- f) spáchal trestný čin verejne,
- g) spáchal trestný čin na mieste požívajúcim podľa všeobecne záväzného právneho predpisu osobitnú ochranu, najmä v dome alebo byte iného,
- h) spáchal viac trestných činov,
- i) zneužil na spáchanie trestného činu osobu, ktorá nie je trestne zodpovedná,
- j) zvedol na spáchanie trestného činu mladistvého,
- k) spáchal trestný čin ako organizátor,
- l) spáchal trestný čin v spojení s cudzou mocou alebo cudzím činiteľom,
- m) bol už za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať,
- n) spáchal trestný čin ako člen skupiny osôb počas premiestňovania sa na miesto konania verejného podujatia alebo z miesta konania verejného podujatia, alebo
- o) spáchal trestný čin z dôvodu príslušnosti k športovému klubu.

§ 38

(1) Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na polahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

(2) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti polahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

(3) Ak prevažuje pomer polahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

(4) Ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

(5) Pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

(6) Pri opätovnom spáchaní obzvlášť závažného zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o dve tretiny; v takom prípade sa ustanovenia odsekov 4 a 5 nepoužijú.

(7) Ustanovenia odsekov 4 až 6 sa nepoužívajú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchateľa neprimerane prísne.

(8) Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa nepoužíja v prípadoch, keď v osobitnej časti zákona je ustanovený iba trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo doživotie.

§ 39

Minimálne zníženie trestu

(1) Ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchateľa má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchateľa neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchateľovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

(2) Súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchateľa

- za prípravu na zločin alebo za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchateľa neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania,
- ktorý významnou mierou prispel k objasneniu trestného činu spáchaného v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny alebo napomáhal zabrániť spáchaniu trestného činu, ktorý v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny iný pripravoval alebo sa o jeho spáchanie pokúsil tým, že oznámil jeho činnosť orgánom činným v trestnom konaní a poskytol im informácie, ktoré by inak nezískali, a tak im pomohol zabrániť alebo zmierniť následky trestného činu, zistiť alebo usvedčiť páchateľov alebo zabezpečiť dôkazy o trestnom čine v prospech usvedčenia zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny,
- ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti, a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchateľa by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie,
- v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, alebo
- ktorý sa zvlášť významnou mierou podieľal na objasnení trestného činu korupcie podľa ôsmej hlavy

tretieho dielu osobitnej časti tohto zákona, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297 alebo obzvlášť závažného zločinu spáchaného organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, alebo na zistení alebo usvedčení jeho páchateľa tým, že poskytol v trestnom konaní dôkazy o takom čine, ak vzhľadom na povahu a závažnosť ním spáchaného trestného činu má súd za to, že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania; znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby sa nesmie voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, o ktorom poskytol dôkazy v trestnom konaní.

(3) Pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť

- trest odňatia slobody kratší ako dvadsať rokov, ak je páchateľ odsúdený za trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 3, genocidia podľa § 418 ods. 3, teroristického útoku podľa § 419 ods. 2, neľudskosti podľa § 425 ods. 2 alebo vojnového bezprávia podľa § 433 ods. 2,
- trest odňatia slobody kratší ako osem rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň pätnásť rokov,
- trest odňatia slobody kratší ako päť rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň desať rokov,
- trest odňatia slobody kratší ako dva roky, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň päť rokov,
- trest odňatia slobody kratší ako šesť mesiacov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody menej ako päť rokov, a
- trest zákazu činnosti, trest zákazu pobytu a trest vyhostenia na dobu kratšiu ako šesť mesiacov.

(4) V konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

§ 40

Upustenie od potrestania

(1) Od potrestania páchateľa prečinu, ak ním nebola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, možno upustiť, ak

- páchateľ priznal spáchanie prečinu, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave a ak vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a na doterajší život páchateľa možno dôvodne očakávať, že už samotné prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu,
- súd prijme záruku za nápravu páchateľa a má

za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného prečinu a osobu páchateľa uloženie trestu nie je potrebné, alebo

- c) prečin spáchal v stave zmenšenej pričetnosti a súd má za to, že ochranné liečenie, ktoré mu zároveň ukladá, zabezpečí ochranu spoločnosti a nápravu páchateľa účinnejšie ako trest; to neplatí, ak si stav zmenšenej pričetnosti spôsobil vplyvom návykovej látky.

(2) Od potrestania páchateľa trestného činu možno upustiť, ak trestný čin spáchala osoba z doňutenia v priamej súvislosti s tým, že bol na nej spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 201 až 202, trestný čin týrania blízkej osoby a zverejnej osoby podľa § 208 alebo trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368.

(3) Ak sa upustilo od potrestania páchateľa podľa odseku 1 **alebo 2**, hľadá sa na páchateľa, ako keby nebol odsúdený.

§ 41

Úhrnný trest a spoločný trest

(1) Ak súd odsudzuje páchateľa za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

(2) Ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

(3) Ak súd odsudzuje páchateľa za ďalší čiastkový útok, ktorý tvorí súčasť pokračovacieho trestného činu, za ktorého iný čiastkový útok bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť, zruší v rozsudku skorší výrok o vine o pokračovanom trestnom čine a trestných činoch spáchaných s ním v jednočinnom súbehu, celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad. Súd pri viazanosti skutko-

vými zisteniami v zrušenom rozsudku znova rozhodne o vine za pokračovací trestný čin vrátane nového čiastkového útoku, prípadne za trestné činy spáchané s ním v jednočinnom súbehu, ako aj o spoločnom treste za pokračovací trestný čin, ktorý nesmie byť miernejší než trest uložený skorším rozsudkom. Súd prípadne rozhodne tiež o nadväzujúcich výrokoch, ktoré majú podklad vo výroku o vine. Ak je ukladaný trest za viac trestných činov, ustanovenia odsekov 1 a 2, § 42 a § 43 sa použijú primerane.

(4) Ustanovenie odseku 3 sa nepoužije, ak predchádzajúci rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

§ 42

Súhrnný trest

(1) Ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

(2) Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchateľovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

(3) Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchateľa hľadá, ako keby nebol odsúdený alebo ak skorší rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

§ 43

Ďalší trest

Ac súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov trest odňatia slobody, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba dvadsiatich piatich rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

§ 44

Upustenie od súhrnného trestu a ďalšieho trestu

Súd upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 alebo od uloženia ďalšieho trestu podľa § 43, ak pokladá

trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatelia za dostatočný.

§ 45

Započítanie väzby a trestu

(1) Ak sa viedlo proti páchatelovi trestné stíhanie vo väzbe a dôjde v tomto konaní k jeho odsúdeniu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe do uloženého trestu, prípadne do úhrnného trestu alebo súhrnného trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Rovnako sa postupuje, ak súd upustí od uloženia súhrnného trestu alebo ďalšieho trestu.

(2) Ak v rámci trestného stíhania došlo k zadržaniu páchatelia a v tomto konaní dôjde k jeho odsúdeniu, započíta sa mu doba obmedzenia osobnej slobody do uloženého trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné.

(3) Ak bol páchatel súdom alebo iným orgánom potrestaný a došlo k jeho odsúdeniu pre ten istý skutok, započíta sa mu vykonaný trest do uloženého trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Rovnako postupuje súd, ak páchatelovi uložil úhrnný trest alebo súhrnný trest.

(4) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu podľa odsekov 1 až 3 možné, prihliadne súd na túto skutočnosť pri určovaní druhu trestu, prípadne výmery trestu.

(5) Podľa rovnakých zásad súd postupuje aj v prípade, ak bol páchatel vo väzbe v cudzine alebo ak bol potrestaný orgánom cudzieho štátu pre ten istý skutok.

Tretí diel

Ukladanie a výkon jednotlivých trestov

§ 46

Trest odňatia slobody

Trest odňatia slobody možno uložiť ako trest na určitú dobu, najviac na dvadsaťpäť rokov alebo ako trest odňatia slobody na doživotie.

§ 47

Trest odňatia slobody na doživotie

(1) Trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba za trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje, a len za podmienok, že

- uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a
- nie je nádej, že by páchatelia bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov.

(2) Ak súd odsudzuje páchatelia za dokonaný trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, ublíženia na zdraví podľa § 155, nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2, 3 alebo 4, obchodovania s ľuďmi podľa

§ 179, zverenia dieťaťa do moci iného podľa § 180 ods. 2 alebo 3 alebo podľa § 181, brania rukojevníka podľa § 185, zavlečenia do cudziny podľa § 187, lúpeže podľa § 188, vydierania podľa § 189 ods. 2, 3 alebo 4, hrubého nátlaku podľa § 190 alebo § 191 ods. 2, 3 alebo 4, znásilnenia podľa § 199, sexuálneho násilia podľa § 200, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, 3 alebo 4, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, všeobecného ohrozenia podľa § 284, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode podľa § 291, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 293, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, teroru podľa § 313 alebo § 314, násilného prekročenia štátnej hranice podľa § 354 ods. 2, 3 alebo 4, prevádzkačstva podľa § 355 ods. 3, 4 alebo 5, výroby detskej pornografie podľa § 368, genocídia podľa § 418, teroristického útoku podľa § 419, niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, financovania terorizmu podľa § 419c, cestovania na účel terorizmu podľa § 419d alebo neľudskosti podľa § 425, ktorý už bol za takéto trestné činy, hoci aj v štádiu pokusu, dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, uloží mu trest odňatia slobody na doživotie, ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1 písm. a) a b); inak mu uloží trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov, ak tomu nebriera okolnosti hodné osobitného zreteľa. Súd však nemôže takému páchatelovi uložiť trest odňatia slobody pod dvadsať rokov.

§ 48

Vonkajšia diferenciácia výkonu trestu odňatia slobody

(1) Trest odňatia slobody sa vykonáva diferencovane v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „ústav na výkon trestu“) minimálneho, stredného alebo maximálneho stupňa strázenia.

(2) Súd zaradiť páchatelia na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu

- s minimálnym stupňom strázenia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,
- so stredným stupňom strázenia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa však neprihliadne, ak sa na páchatelia hľadí, ako keby nebol odsúdený.

(3) Do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia zaradiť súd

- páchatelia, ktorému uložil trest odňatia slobody na doživotie, alebo

b) páchatela obzvlášť závažného zločinu.

(4) Súd môže zaradiť páchatela aj do ústavu na výkon trestu iného stupňa strázenia, než do ktorého má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatela za to, že v ústave na výkon trestu iného stupňa strázenia bude jeho náprava lepšie zaručená. Takto môže do ústavu na výkon trestu minimálneho stupňa strázenia zaradiť páchatela aj vtedy, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu za úmyselný prečin. Nemôže však do ústavu na výkon trestu s minimálnym alebo stredným stupňom strázenia zaradiť páchatela, ktorému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie, alebo páchatela obzvlášť závažného zločinu, ktorému bol uložený trest odňatia slobody prevyšujúci pätnásť rokov.

(5) Pri zaradení páchatela do ústavu na výkon trestu minimálneho, stredného alebo maximálneho stupňa strázenia nie je súd viazaný ustanoveniami odsekov 2 a 3 ani vtedy, ak schvaľuje dohodu o uznaní viny a prijatí trestu alebo zníži trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. b).

Podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody

§ 49

(1) Súd môže podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak

- a) vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvode za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatela výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo
- b) prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

§ 50

(1) Pri povolení podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody určí súd skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

(2) V rámci povolenia podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody môže súd páchatelovi uložiť povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich

schopností nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatil dlh alebo zameškané výživné.

(3) Skúšobná doba, ktorá už uplynula, sa započítava do skúšobnej doby nanovo určenej pri povolení podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody uloženého za ten istý skutok, alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení súhrnného trestu alebo spoločného trestu.

(4) Ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, **a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby**, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimčne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienečné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

(5) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom viny, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

(6) Rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom viny v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v tejto lehote trestné stíhanie pre iný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe.

(7) Ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadi sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

(8) Ak súd rozhodne, že sa trest odňatia slobody, ktorý bol podmienečne odložený, vykoná, rozhodne zároveň aj o spôsobe výkonu trestu.

Podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom

§ 51

(1) Súd môže za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho tri roky, ak páchatelovi zároveň uloží probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Ustanovenie § 49 ods. 2 platí rovnako.

(2) Pri určení probačného dohľadu ustanoví súd

skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Zároveň sú uloží obmedzenia alebo povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

(3) Obmedzenia spočívajú najmä v zákaze

- a) účasti na určených verejných podujatiach,
- b) požívaní alkoholických nápojov a iných návykových látok,
- c) stretávania sa s osobami, ktoré majú na páchatela negatívny vplyv alebo ktoré boli jeho spolupáchateľmi alebo účastníkmi na trestnom čine,
- d) vstupu na vyhradené miesta alebo priestory, na ktorých trestný čin spáchal,
- e) účasti na hazardných hrách, hrania na hracích automatoch a uzatvárania stávok,
- f) kontaktu s určenou osobou v akejkolvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami.

(4) Povinnosti spočívajú najmä v prikaze

- a) nepriblížiť sa k určenej osobe na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiať sa v blízkosti obydlija určenej osoby alebo v určenom mieste, kde sa takáto osoba zdržuje alebo ktoré navštevuje,
- b) zdržiavať sa v určenom čase na určenej adrese,
- c) vysťahovať sa z bytu alebo domu, v ktorom sa neoprávnene zdržuje alebo ktorý protiprávne obsadil,
- d) nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu,
- e) zaplatiť v skúšobnej dobe dlh alebo zameškané výživné,
- f) osobne alebo verejne sa ospravedlniť poškodenému,
- g) v skúšobnej dobe získať určitú pracovnú kvalifikáciu alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze,
- h) podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediálnym úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu,
- i) podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok, ak mu nebolo uložené ochranné liečenie,
- j) podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve,
- k) zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie,
- l) dostaviť sa v určenom čase na príslušný útvar Policajného zboru určený podľa miesta pobytu, v odôvodnených prípadoch aj opakovane.

(5) Páchatel, ktorému bol uložený probačný dohľad, je povinný strieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediálnym úradníkom a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená; nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(6) Skúšobná doba podľa odseku 2 sa nevzťahuje

na výkon ostatných trestov uložených popri probačnom dohľade.

(7) Skúšobná doba, ktorá už uplynula, sa započítava do skúšobnej doby, ktorá bola určená pri uložení nového probačného dohľadu uloženého za ten istý skutok, alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení súhrnného trestu alebo spoločného trestu.

(8) Súd pri uložení obmedzenia podľa odseku 3 písm. f) a povinnosti podľa odseku 4 písm. a) informuje určenú osobu o možnosti požiadať o vydanie európskeho ochranného príkazu na účely zabezpečenia jej ochrany na území iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

(9) Povinnosť podľa odseku 4 písm. h) možno uložiť po predchádzajúcom vyžiadaní správy od probačného a mediálneho úradníka o vhodnosti jej uloženia, ak vhodnosť uloženia tejto povinnosti nevyplýva z odborného vyjadrenia alebo zo znaleckého posudku.

§ 52

(1) Ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2,
- b) uložiť doteraz neuoložené primerané obmedzenia alebo povinnosti, alebo
- c) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

(2) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by na tom mal odsúdený vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

(3) Rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v tejto lehote trestné stíhanie pre iný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe.

(4) Ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadiť sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

(5) Ak súd premení podmiennečný trest odňatia slobody na nepodmienečný trest odňatia slobody, rozhodne zároveň o spôsobe výkonu trestu.

§ 53**Trest domáceho väzenia**

(1) Trest domáceho väzenia až na štyri roky môže súd uložiť páchateľovi trestného činu, ak

- a) vzhľadom na povahu trestného činu uvedeného v odseku 2, osobu a pomery páchateľa postačuje uloženie tohto trestu,
- b) páchateľ dal písomný sľub, že sa v určenom čase bude zdržiavať v obydli na určenej adrese a pri výkone kontroly poskytne potrebnú súčinnosť,
- c) sú splnené podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami.

(2) Súd môže uložiť trest domáceho väzenia vo výmere podľa odseku 1 za trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom neprevyšujúcou desať rokov, najmenej však na dolnej hranici trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom.

(3) Odsúdený po dobu výkonu trestu domáceho väzenia je povinný v čase, ktorý určí súd, zdržiavať sa vo svojom obydli vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami.

(4) Súd môže uložiť páchateľovi počas výkonu trestu domáceho väzenia obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(5) Po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže odsúdený opustiť svoje obydlie len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediáčného úradníka, a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas. Tento čas sa započítava do výkonu trestu.

(6) Ak odsúdený neplní obmedzenia alebo povinnosti vyplývajúce z trestu domáceho väzenia alebo mári výkon kontroly technickými prostriedkami, súd trest premení na nepodmienečný trest odňatia slobody tak, že nevykonaný deň trestu domáceho väzenia sa rovná jednému dňu nepodmienečného trestu odňatia slobody, a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

Trest povinnej práce**§ 54**

Trest povinnej práce môže súd uložiť so súhlasom páchateľa vo výmere od 40 do 300 hodín, ak ho odsudzuje za prečin, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody, ktorého horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje päť rokov.

§ 55

(1) Trest povinnej práce je odsúdený povinný vykonať najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu tohto trestu. Súd môže páchateľovi na túto dobu uložiť aj primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, spravidla mu uloží, aby podľa svojich síl a schopností nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil. Do doby

výkonu trestu povinnej práce sa nezapočítava doba, počas ktorej odsúdený

- a) nemohol vykonávať trest povinnej práce pre dočasnú práceneschopnosť alebo preto, že mu v tejto dobe práca nebola určená,
- b) vykonával povinnú vojenskú službu alebo inú službu namiesto povinnej vojenskej služby,
- c) zdržiaval sa v cudzine,
- d) bol vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody v inej veci.

(2) Trest povinnej práce súd neuloží, ak je páchateľ dlhodobo práceneschopný alebo invalidný.

(3) Trest povinnej práce je odsúdený povinný vykonávať osobne a vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu.

(4) Ak odsúdený v čase výkonu trestu povinnej práce nevedol riadny život alebo zavinene nevykonával prácu v určenom rozsahu, alebo nesplnil uložené obmedzenia alebo povinnosti, súd premení trest povinnej práce alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody tak, že za každé dve hodiny nevykonanej práce nariadi jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

(5) Súd môže upustiť od výkonu trestu povinnej práce, ak sa odsúdený v čase výkonu tohto trestu nie z vlastnej viny stal trvalo práceneschopným alebo invalidným alebo z iných závažných dôvodov.

Peňažný trest**§ 56**

(1) Peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 33 1930 eur páchateľovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd peňažný trest uložiť, ak ho ukladá za prečin a vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchateľa trest odňatia slobody neukladá.

(3) Ak to odôvodňuje výška uloženého peňažného trestu a osobné a majetkové pomery páchateľa, môže súd rozhodnúť, že peňažný trest zaplatí odsúdený v mesačných splátkach. Súčasne určí ich výšku a lehotu v dĺžke najviac jeden rok od nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku, do ktorej musí byť peňažný trest zaplatený.

(4) Peňažný trest, ktorý odsúdený už vykonal, sa započítava do nového peňažného trestu, ktorý bol páchateľovi uložený pre ten istý skutok, alebo do tohto trestu, ak bol uložený ako súhrnný trest alebo úhrnný trest.

(5) Peňažný trest súd neuloží, ak by sa tým zmarila možnosť náhrady škody spôsobenej trestným činom.

§ 57

(1) Pri ukladaní peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchateľa. Peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že ho odsúdený nebude schopný zaplatiť.

(2) Zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu.

(3) Ak súd ukladá peňažný trest, ustanoví pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na päť rokov. Náhradný trest nesmie spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať zákonom dovolenú hranicu trestnej sadzby.

(4) Ak by náhradný trest presiahol hranicu uvedenú v odseku 3 alebo ak je peňažný trest ukladán popri treste odňatia slobody na doživotie, súd náhradný trest neuloží.

Trest prepadnutia majetku

§ 58

(1) Trest prepadnutia majetku môže súd uložiť vzhľadom na okolnosti spáchaného trestného činu a pomery páchateľa, ak páchateľa odsudzuje na trest odňatia slobody na doživotie alebo ak ho odsudzuje na nepodmienečný trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin, ktorým páchateľ získal alebo sa snažil získať majetkový prospech veľkého rozsahu alebo ktorým spôsobil škodu veľkého rozsahu.

(2) Trest prepadnutia majetku súd uloží bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1, ak odsudzuje páchateľa za spáchanie trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 173 ods. 3, trestného činu obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestného činu zverenia dieťaťa do moci iného podľa § 180 ods. 2 alebo 3 alebo § 181, trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 2 písm. c), trestného činu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, 3, 4 alebo 5 alebo § 191 ods. 3 alebo 4, trestného činu nátlaku podľa § 192 ods. 3 alebo 4, trestného činu nepovolenej prevádzky lotérií a iných podobných hier podľa § 230 ods. 2, 3 alebo 4, trestného činu **legalizácie výnosu z trestnej činnosti** podľa § 234, trestného činu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270, trestného činu uvádzania falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 1, trestného činu výroby a držby falšovateľského náčinia podľa § 272 ods. 3, trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 3 alebo ods. 4, trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 3 alebo ods. 4, trestného činu daňového podvodu podľa § 277a ods. 2 alebo ods. 3, trestného činu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 2 alebo 3, trestného činu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 2 alebo 3, trestného činu teroru podľa § 313 alebo § 314, trestného činu prijímania úplatku podľa § 328 ods. 2, trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods.

6, trestného činu prevádzkačstva podľa § 355 alebo § 356, trestného činu kupliarstva podľa § 367 ods. 3, trestného činu výroby detskej pornografie podľa § 368, trestného činu rozširovania detskej pornografie podľa § 369, trestného činu ohrozovania mravnosti podľa § 372 ods. 2 alebo 3, trestného činu teroristického útoku podľa § 419, trestného činu niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, trestného činu financovania terorizmu podľa § 419c alebo trestného činu cestovania na účel terorizmu podľa § 419d a páchateľ nadobudol majetok aspoň v značnom rozsahu trestnou činnosťou alebo z **výnosu z trestnej činnosti**.

(3) Trest prepadnutia majetku súd uloží bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak odsudzuje páchateľa za spáchanie trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 3 alebo 4 alebo § 173 ods. 4, trestného činu **legalizácie výnosu z trestnej činnosti** podľa § 233 ods. 3 alebo 4, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, trestného činu prijímania úplatku podľa § 328 ods. 3 alebo § 329 ods. 3 alebo trestného činu podplácania podľa § 334 ods. 2.

§ 59

(1) Trest prepadnutia majetku postihuje, v rozsahu, ktorý patrí odsúdenému pri výkone trestu prepadnutia majetku po ukončení konkurzného konania,

- výťažok zo speňaženia majetku,
- majetok vylúčený zo súpisu majetku podstat,
- majetok podliehajúci konkurzu, ak nedošlo k speňaženiu majetku.

(2) Vlastníkom prepadnutého majetku sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Právoplatným rozhodnutím súdu o prepadnutí majetku zaniká bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. **Do konkurznej podstaty patrí majetok v dlžníkovom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ak ešte nedošlo k jeho vyporiadaniu. Vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ku ktorému došlo skôr, vrátane úkonov, ktoré zmenili jeho rozsah, možno v konkurze odporovať.**

§ 60

Trest prepadnutia veci

- Súd uloží trest prepadnutia veci,
- ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,
- ktorá bola určená na spáchanie trestného činu, **alebo**
- ktorá je výnosom z trestnej činnosti.**

(2) Ak vec uvedená v odseku 1 je nedosiahnuteľná

alebo neidentifikovateľná, alebo je zmiešaná s majetkom páchateľa alebo s majetkom inej osoby získaným v súlade so zákonom, môže súd uložiť prepadnutie veci takej hodnoty, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

(3) Nedosiahnuteľnou vecou sa rozumie vec zničená, poškodená, stratená, odcudzená, urobená neupotrebitelňou, spotrebovaná, ukrytá, prevedená na inú osobu s cieľom vyňať ju z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní alebo inak odstránená alebo ušetrené náklady.

(4) Trest prepadnutia veci môže súd uložiť, len ak ide o vec patriacu páchateľovi.

(5) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(6) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak

- a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené prepadnutím veci,
- b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu, alebo
- c) súd upustil od potrestania páchateľa.

§ 61

Trest zákazu činnosti

(1) Trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

(2) Trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchateľ dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

(3) Ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

(4) Súd môže uložiť trest zákazu činnosti na doživotie, ak odsudzuje páchateľa za trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestný čin znásilnenia podľa § 199, trestný čin sexuálneho násillia podľa § 200, trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 až 202, trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368, trestný čin rozširovania detskej pornografie podľa § 369 a trestný čin prechovávanía detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení podľa § 370, ak bol taký trestný čin spáchaný na dieťati.

(5) Súd uloží trest zákazu činnosti na doživotie, ak odsudzuje páchateľa za trestný čin

- a) ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, hoci už bol za taký trestný čin, ktorého sa

dopustil ako vodič dopravného prostriedku, dvakrát odsúdený, alebo

- b) usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku.

(6) Ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 2, 3 alebo ods. 4, trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 2, 3 alebo ods. 4, trestný čin daňového podvodu podľa § 277a ods. 2 alebo ods. 3, trestný čin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 2 alebo ods. 3 a trestný čin marenia výkonu správy daní podľa § 278a ods. 2 alebo ods. 3, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

(7) Na ukladanie trestu zákazu činnosti podľa odsekov 3 až 5 nemá vplyv zahľadanie odsúdenia.

(8) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti sa nezapočítava doba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a doba výkonu väzby; započítava sa však doba, počas ktorej bolo páchateľovi pred právoplatnosťou rozsudku podľa osobitných predpisov odňaté oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, a doba, počas ktorej už nesmel na základe opatrenia štátneho orgánu túto činnosť vykonávať.

(9) Trest zákazu činnosti, ktorý odsúdený už vykonal, sa započítava do nového trestu zákazu činnosti, ktorý bol páchateľovi uložený pre ten istý skutok alebo do tohto trestu, ak bol uložený ako súhrnný trest alebo úhrnný trest.

(10) Právoplatný rozsudok ukladajúci trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu je po dobu výkonu trestu rozhodnutím o vylúčení podľa predpisov obchodného práva.

§ 62

Trest zákazu pobytu

(1) Trest zákazu pobytu spočíva v tom, že sa odsúdený nesmie po dobu výkonu tohto trestu zdržiavať na určenom mieste alebo v určenom obvode; na prechodný pobyt na takom mieste alebo v takom obvode v nevyhnutnej osobnej veci sa vyžaduje povolenie.

(2) Súd môže uložiť trest zákazu pobytu na jeden rok až päť rokov za úmyselný trestný čin, ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchateľa a miesto spáchania činu ochrana verejného poriadku, rodiny, zdravia, mravnosti alebo majetku. Trest zákazu pobytu sa nemôže vzťahovať na miesto alebo obvod, v ktorom má páchateľ trvalý pobyt.

(3) Súd môže uložiť páchateľovi po dobu výkonu tohto trestu primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, ak mu tento trest neukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody.

(4) Odsúdený je povinný podrobiť sa kontrole tech-

nickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(5) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu sa nezapočítava doba výkonu trestu odňatia slobody.

(6) Trest zákazu pobytu sa nemôže uložiť popri treste povinnej práce, ak sa práce majú vykonať v mieste, na ktorom je odsúdenému pobyt zakázaný.

§ 62a

Trest zákazu účasti na verejných podujatiach

(1) Trest zákazu účasti na verejných podujatiach spočíva v tom, že sa odsúdenému počas doby výkonu tohto trestu zakazuje účasť na športových, kultúrnych alebo iných verejných podujatiach v rozsahu určenom v rozhodnutí súdu.

(2) Súd môže uložiť trest zákazu účasti na verejných podujatiach až na desať rokov, ak sa páchateľ dopustí úmyselného trestného činu v súvislosti s účasťou na verejnom podujatí alebo ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchateľa a okolnosti spáchania činu, ochrana verejného poriadku, zdravia, mravnosti alebo majetku.

(3) Ako samostatný trest môže byť trest zákazu účasti na verejných podujatiach uložený, ak vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného prečinu, osobu a pomery páchateľa, uloženie iného trestu nie je potrebné.

(4) Na dobu výkonu trestu zákazu účasti na verejných podujatiach alebo na jej časť súd môže odsúdenému uložiť obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, najmä aby sa dostavil v určenom čase na príslušný útvar Policajného zboru a spravidla mu súd tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú súd zároveň určí.

(5) Odsúdený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(6) Do doby výkonu trestu zákazu účasti na verejných podujatiach sa doba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody nezapočítava; započítava sa však doba, počas ktorej bola v tej istej veci páchateľovi pred právoplatnosťou rozsudku zakázaná účasť na verejných podujatiach, ktoré sú predmetom zákazu.

§ 63

Trest straty čestných titulov a vyznamenaní

(1) Trest straty čestných titulov a vyznamenaní spočíva v tom, že odsúdený stráca vyznamenania a iné čestné tituly udelené podľa osobitných predpisov.

(2) Súd môže uložiť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, ak odsudzuje páchateľa za obzvlášť závažný zločin na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov.

(3) Súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom treste odňatia slobody alebo popri inom treste, ak to

vzhľadom na povahu spáchaného obzvlášť závažného zločinu vyžaduje ochrana vážnosti čestného titulu a vyznamenania, ktoré boli páchateľovi pred odsúdením udelené.

§ 64

Trest straty vojenskej a inej hodnosti

(1) Trest straty vojenskej a inej hodnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému znižuje hodnosť v ozbrojených silách na hodnosť vojaka, a ak ide o príslušníka v službom pomere, odníma sa mu hodnosť v tomto zbore.

(2) Trest straty vojenskej a inej hodnosti uloží súd páchateľovi, ktorý je nositeľom takejto hodnosti, ak ho odsudzuje za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody najmenej na dva roky bez podmieneného odkladu jeho výkonu.

(3) Súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom treste odňatia slobody alebo popri inom treste, ak odsudzuje páchateľa, ktorý je príslušníkom ozbrojených síl alebo príslušníkom v službom pomere, a ak to vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu vyžaduje disciplína a poriadok v ozbrojených silách alebo v službe.

§ 65

Trest vyhodenia

(1) Ak to vyžaduje bezpečnosť osôb alebo majetku alebo iný verejný záujem, súd môže páchateľovi, ktorý nie je občanom Slovenskej republiky ani osobou, ktorej bol udelený azyl alebo bola poskytnutá doplnková ochrana, uložiť trest vyhodenia z územia Slovenskej republiky.

- (2) Trest vyhodenia nemožno uložiť páchateľovi,
- u ktorého sa nepodarilo zistiť jeho štátnu príslušnosť alebo štát, z ktorého na územie Slovenskej republiky pricestoval,
 - ktorý je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo jeho rodinným príslušníkom bez ohľadu na štátnu príslušnosť amá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak takáto osoba predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok,
 - ktorý je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore s nepretržitým pobytom na území Slovenskej republiky viac ako desať rokov; to neplatí, ak takáto osoba predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu,
 - ktorý je dieťaťom a je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ak vyhodenie nie je v najlepšom záujme dieťaťa,
 - ak má byť vyhodený do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho osobná sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to

neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky, alebo pre toho, kto bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku alebo

- f) ak má byť vyhostený do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, nefudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu taký trest môže byť uložený.
- (3) Rodinným príslušníkom podľa odseku 2 písm. b) je rodinný príslušník podľa predpisov o pobyte cudzincov.
- (4) Trest vyhostenia môže súd uložiť na jeden rok až pätnásť rokov.

Štvrtý diel

Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, podmienené prepustenie a podmienené upustenie od výkonu zvyšku niektorých trestov

§ 65a

Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia

- (1) Súd môže odsúdenému za prečin premeniť zvyšok trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, ak sú splnené podmienky podľa § 53 ods. 1 a súčasne
 - a) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie,
 - b) odsúdený vykonal jednu tretinu uloženého alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného trestu odňatia slobody,
 - c) zvyšok nevykonaného trestu odňatia slobody nepresahuje tri roky,
 - d) nejde o výkon trestu, ktorý bol nariadený po rozhodnutí o neosvedčení sa v skúšobnej dobe určenej pri podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody, podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, o výkon zvyšku trestu, ktorý bol nariadený po rozhodnutí o neosvedčení sa v skúšobnej dobe pri podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody,
 - e) odsúdenému nebol premenený trest domáceho väzenia na trest odňatia slobody a
 - f) odsúdený nebol pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody.
- (2) Súd premení zvyšok trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia tak, že nevykonaný deň zvyšku trestu odňatia slobody sa rovná jednému dňu trestu domáceho väzenia.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody

§ 66

(1) Súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

- a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného nepodmieneného trestu odňatia slobody,
- b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného nepodmieneného trestu odňatia slobody,
- c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

(2) Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

(3) Ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienenčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

(4) Ak ide o podmienené prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiereného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

§ 67

(1) Osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdené na doživotie môže byť podmienenčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

(2) Osoba odsúdená na doživotie môže byť podmienenčne prepustená najskôr po dvadsiatich piatich rokoch výkonu tohto trestu, ak s ohľadom na okolnosti činu, za ktorý bola odsúdená, a povahu jej osobnosti nehrozí jej prepustením opakovanie spáchaného činu alebo obdobného činu.

§ 68

(1) Pri podmienčnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienčným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Ak ide o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmienčne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienčného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

(2) Ak podmienčne prepustený viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou.

(3) Ak súd vyslovil, že sa podmienčne prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmienčne prepustený.

(4) Rovnako sa má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď došlo k podmienčnému prepusteniu, ak súd bez viny odsúdeného do roka od uplynutia skúšobnej doby nerozhodol, že odsúdený zvyšok trestu vykoná. Súd môže tak rozhodnúť do dvoch rokov, ak sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie pre úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienčného prepustenia.

(5) Opätovné podmienčné prepustenie z výkonu toho istého trestu nie je možné.

Podmienčné upustenie od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia

§ 68a

(1) Po výkone polovice trestu domáceho väzenia môže súd podmienčne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmienčnom upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia súd určí skúšobnú dobu až na dva roky, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti rozhodnutia o podmienčnom upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienčne

upustil od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia, môže súd uložiť primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život. Ak nejde o povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, nariadi probačný dohľad.

§ 68b

(1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienčne upustilo od zvyšku trestu domáceho väzenia, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia alebo povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu premení na nepodmienčný trest odňatia slobody tak, že nevykonaný deň trestu domáceho väzenia sa rovná jednému dňu nepodmienčného trestu odňatia slobody, a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

(2) Ak súd vyslovil, že sa odsúdený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest domáceho väzenia bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmienčnom upustení od výkonu zvyšku trestu domáceho väzenia nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez toho, že by odsúdený mal na tom vinnu, nerozhodol o premene trestu podľa odseku 1 do jedného roka od uplynutia skúšobnej doby, alebo ak sa proti odsúdenému vedie trestné stíhanie pre iný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe, do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby.

Podmienčné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti

§ 69

(1) Po výkone polovice trestu zákazu činnosti môže súd podmienčne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmienčnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienčne upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú zároveň určí.

(4) Súd nemôže podmienčne upustiť od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa odseku 1, ak ide o trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, ktorý bol uložený odsúdenému,

- a) ktorému už bol takýto trest zákazu činnosti uložený v predchádzajúcich desiatich rokoch za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky alebo za iný trestný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky, alebo
 - b) ktorý už bol v predchádzajúcich desiatich rokoch za obdobný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky, ako je uvedený v písmene a), postihnutý zákazom činnosti viesť motorové vozidlo.
- (5) Súd nemôže podmienene upustiť od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa odseku 1, ak bol trest zákazu činnosti uložený podľa § 61 ods. 3 až 5.

§ 70

- (1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienene upustilo od zvyšku trestu zákazu činnosti, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.
- (2) Ak súd vysloví, že sa odsúdený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od vykonania zvyšku trestu zákazu činnosti nadobudlo právoplatnosť.
- (3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu činnosti bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmienечnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

Podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu

§ 71

- (1) Po výkone polovice trestu zákazu pobytu môže súd podmienene upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.
- (2) Pri podmienечnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.
- (3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienene upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú zároveň určí.

§ 72

- (1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienene upustilo od zvyšku trestu zákazu pobytu, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to

prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vysloví, že sa podmienene prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od vykonania zvyšku trestu zákazu pobytu nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu pobytu bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmienечnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

§ 72a

Podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach

- (1) Po výkone polovice trestu zákazu účasti na verejných podujatiach môže súd podmienene upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.
- (2) Pri podmienечnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.
- (3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienene upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

§ 72b

- (1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienene upustilo od zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.
- (2) Ak súd vysloví, že sa podmienene prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach nadobudlo právoplatnosť.
- (3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu účasti na verejných podujatiach bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmienечnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

Piaty diel Ochranné opatrenia

Ochranné liečenie**§ 73**

(1) Súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedeních v § 39 ods. 2 písm. c) a **§ 40 ods. 1 písm. c)** alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

(2) Súd tak môže urobiť aj vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin

- a) v stave zmenšenej príčetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,
- b) v stave vyvolanom duševnou poruchou a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,
- c) násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej osobe a vzhľadom na osobu páchatela možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať, alebo
- d) pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

(3) Ochranné liečenie neuloží, ak je vzhľadom na osobu páchatela zrejmé, že jeho účel nemožno dosiahnuť.

(4) Ochranné liečenie môže súd uložiť aj popri treste alebo pri upustení od potrestania.

§ 74

(1) Ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

(2) Ochranné liečenie potvrdí, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

(3) Od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

§ 75**Ochranná výchova**

Podmienky ukladania a výkonu ochrannej výchovy

vy sú upravené v osobitných ustanoveniach o stíhaní mladistvých.

Ochranný dohľad**§ 76**

(1) Ochranný dohľad uloží súd páchatelovi, ktorého odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody.

(2) Ochranný dohľad môže súd uložiť aj páchatelovi úmyselného trestného činu, ktorý bol už v minulosti najmenej dvakrát vo výkone trestu odňatia slobody za takýto trestný čin a ktorému znovu ukladá nepodmienečný trest odňatia slobody, ak vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší spôsob života, na prostredie, v ktorom žije, a na povahu spáchanej trestnej činnosti, sa nedá očakávať, že po výkone trestu povedie riadny život.

(3) Súd môže na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu uložiť odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody ochranný dohľad aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 2, ak vzhľadom na správanie počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život.

(4) Ochranný dohľad nemožno uložiť mladistvému a odsúdenému, ktorému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie.

§ 77

(1) Odsúdený, ktorému súd uložil ochranný dohľad, je po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povinný dostaviť sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu

- a) oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať,
- b) osobne sa hlásiť v určených lehotách a
- c) vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

(2) Odsúdenému, ktorému sa uložil ochranný dohľad, môže súd uložiť aj ďalšie obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4.

(3) Odsúdený, ktorému súd uložil ďalšie obmedzenia alebo povinnosti podľa odseku 2, je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

§ 78

(1) Ochranný dohľad sa ukladá na jeden rok až tri roky.

(2) Ak sa ochranný dohľad ukladá opätovne, a to skôr, než bol vykonaný ochranný dohľad predtým uložený, nesmie čas, na ktorý sa opätovne ukladá, spolu s doteraz nevykonaným zvyškom ochranného dohľadu predtým uloženého prevyšovať päť rokov.

§ 79

Ochranný dohľad zaniká

- a) uplynutím času, na ktorý bol uložený, alebo
- b) dňom, ktorým nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmiennečne prepustený osvedčil.

§ 80

Súd môže upustiť od výkonu zvyšku ochranného dohľadu, ak nepovažuje jeho ďalší výkon za potrebný.

Detencia

§ 81

(1) Ak je odsúdenému vo výkone trestu odňatia slobody zistená duševná porucha, ktorá je podľa odborného lekárskeho posudku nevyliečiteľná a jeho pobyt na slobode je aj s príhľadnutím na spáchanú trestnú činnosť pre spoločnosť nebezpečný, súd na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu preruší výkon trestu odňatia slobody a nariadi jeho umiestnenie v detenčnom ústave.

(2) Súd môže pred skončením výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu aj takého páchateľa úmyselného trestného činu, ktorý sa odmieta podrobiť ochrannému liečeniu alebo u ktorého ochranné liečenie pre negatívny postoj pacienta neplní svoj účel a ktorého pobyt na slobode je pre spoločnosť nebezpečný; páchateľ sa umiestni do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

(3) Ak to považuje súd za potrebné, môže pred skončením výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu aj páchateľa zločinu spáchaného zo sexuálneho motívu alebo páchateľa, ktorý opätovne spácha obzvlášť závažný zločin; páchateľ sa umiestni do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

(4) Súd môže na základe odborného lekárskeho posudku rozhodnúť o umiestnení páchateľa do detenčného ústavu aj vtedy, ak páchateľ, ktorého pobyt na slobode je nebezpečný, vykonáva ochranné liečenie v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti a svojím správaním ohrozuje život alebo zdravie iných osôb; súd rozhodne na návrh zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti.

§ 82

(1) Účelom umiestnenia páchateľa v detenčnom ústave je osobitným liečebným režimom a dôslednou izoláciou od spoločnosti zabrániť páchateľovi v ďalšom páchaní trestných činov a činov inak trestných.

(2) Pobyt páchateľa v detenčnom ústave trvá dovte-

dy, kým ochranu spoločnosti pred páchateľom nemožno zabezpečiť miernejšími prostriedkami.

(3) Najmenej jedenkrát ročne a vždy na návrh detenčného ústavu súd preskúma dôvodnosť držania páchateľa v detenčnom ústave a na základe odborného lekárskeho posudku rozhodne o ďalšom trvaní detencie alebo o prepustení páchateľa z detenčného ústavu, ak dôvody detencie pominuli, a rozhodne o ďalšom výkone trestu.

§ 83

Zhabanie vecí

(1) Ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 60 ods. 1, súd uloží zhabanie vecí, ak

- a) patrí osobe, ktorú nemožno stíhať alebo odsúdiť,
- b) patrí páchateľovi, od ktorého potrestania súd upustil, alebo páchateľovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo páchateľovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie podmiennečne zastavené, alebo páchateľovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu schválenia zmiernu,

c) nepatrí páchateľovi a je výnosom z trestnej činnosti,

d) nepatrí páchateľovi a bola určená alebo použitá na spáchanie trestného činu,

- e) ide o tovar bez kontrolných známkov alebo bez iných kontrolných technických opatrení vyžadovaných všeobecne záväzným právnym predpisom na jeho označenie na daňové účely,
- f) okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že vec by mohla byť zdrojom financovania terorizmu, alebo
- g) to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem.

(2) Vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak

- a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené zhabaním vecí, alebo
- b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu.

(4) Ak vec uvedená v odseku 1 je nedosiahnuteľná alebo neidentifikovateľná, alebo je zmiešaná s majetkom páchateľa alebo s majetkom inej osoby získaným v súlade so zákonom, môže súd uložiť zhabanie veci takej hodnoty, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

§ 83a

Zhabanie časti majetku

(1) Súd môže uložiť zhabanie časti majetku páchateľovi, ktorého odsudzuje za úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najme-

nej štyri roky alebo za trestný čin neoprávneného prístupu do počítačového systému podľa § 247, neoprávneného zásahu do počítačového systému podľa § 247a, neoprávneného zásahu do počítačového údajov podľa § 247b, výroby a držby prístupového zariadenia, hesla do počítačového systému alebo iných údajov podľa § 247d, machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266, prijímania úplatku podľa § 328 až 330, podplácania podľa § 332 až 334, nepriamej korupcie podľa § 336 alebo rozširovania detskej pornografie podľa § 369, ktorým páchatel získal alebo sa snažil získať pre seba alebo pre iného majetkový prospech a súd má za to, že určitá časť jeho majetku je výnosom z trestnej činnosti na základe preukázania, že hodnota majetku, ktorú páchatel nadobudol alebo previedol na inú osobu v čase najviac päť rokov pred páchaním takéhoto trestného činu, v čase jeho páchania alebo po jeho spáchaní je v hrubom nepomere k príjmom páchatela nadobudnutým v súlade so zákonom alebo na základe iných skutočností odôvodňujúcich takýto záver.

(2) Zhabanie časti majetku môže súd uložiť aj vtedy, ak by tento majetok mohol byť zhabaný podľa odseku 1 a ak páchatel tento majetok

- a) previedol alebo nechal previesť na inú osobu bezplatne alebo za nápadne výhodných podmienok a táto osoba vedela alebo mohla a mala vedieť, že na ňu takýto majetok previedol, aby sa vyhol peňažnému trestu podľa § 56, trestu prepadnutia majetku podľa § 58, trestu prepadnutia veci podľa § 60 alebo uloženiu zhabania veci podľa § 83, alebo že tento majetok bol získaný v rozpore so zákonom,
 - b) previedol alebo nechal previesť na blízku osobu,
 - c) previedol alebo nechal previesť na právnickú osobu, v ktorej má sám alebo v spojení s blízkymi osobami väčšinovú majetkovú účasť, väčšinový podiel na hlasovacích právach alebo rozhodujúci vplyv na riadení, a takýto majetok páchatel bezplatne alebo za nápadne výhodných podmienok užíva, alebo
 - d) nadobudol do bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo tento majetok sa nachádzal v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ktoré bolo vyporiadané dohodou a patrí manželovi páchatela.
- (3) Súd je povinný pri uložení zhabania časti majetku určiť veci, ktoré podliehajú zhabaniu. Ak bol preukázaný hrubý nepomer medzi hodnotou majetku a príjmami páchatela nadobudnutými v súlade so zákonom v sledovanom období, môže súd určiť akékoľvek veci patriace páchatelovi v hodnote až do výšky preukázaného hrubého nepomeru.

(4) Ak súdu nie je známe, kde sa veci, ktoré sú predmetom zhabania časti majetku, nachádzajú, ich

zhabanie nie je vhodné s ohľadom na práva tretích osôb alebo ak ten, komu mohla byť vec zhabaná, ju pred vydaním rozhodnutia o zhabaní časti majetku zničí, poškodí, cudzí alebo jej zhabanie inak zmari, môže súd uložiť zhabanie veci takej hodnoty alebo peňažnej čiastky, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

(5) Zhabanie časti majetku postihuje aj plody a úžitky veci, ktoré prináležia osobe, ktorej bola takáto vec zhabaná. Zhabanie časti majetku sa nevzťahuje na veci, ktoré sú nevyhnutné na uspokojovanie životných potrieb osoby, ktorej sa má zhabať časť majetku, alebo osôb, o ktorých výživu a výchovu je táto osoba povinná sa starať.

(6) Vlastníkom zhabanej časti majetku sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 83b

Vypúšťa sa.

TRETIA HLAVA ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 84

Zmena zákona

Trestnosť činu, ktorý mal v čase spáchania znaky niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti tohto zákona, zaniká, ak neskorší zákon ustanoví, že tento čin nie je trestným činom.

Účinná útoňa

§ 85

Trestnosť trestných činov šírenia nebezpečnej ľudskej nákazlivej choroby podľa § 163, ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými predmetmi podľa § 168, brania rukojemníka podľa § 185, legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233, § 234, porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238, porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 254, porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami podľa § 255, § 256, § 257, ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 258, skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 260, poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 263, ohrozenia obchodného, bankového, poštového, telekomunikačného a daňového tajomstva podľa § 264, všeobecného ohrozenia podľa § 284, poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286, ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300, § 301, vlastizrady podľa § 311, úkladov proti Slovenskej republike podľa § 312, terorizmu podľa § 313, § 314, záškodníctva podľa § 315, § 316, sabotáže podľa § 317, vyzvedačstva podľa § 318, ohrozenia utajovanej skutočnosti podľa § 319, § 320, ohrozenia dôvernej sku-

točnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353, vzbury vážov podľa § 358, šírenia poplašnej správy podľa § 361, § 362, genocidia podľa § 418, teroristického útoku podľa § 419, niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, financovania terorizmu podľa § 419c, cestovania na účel terorizmu podľa § 419d, neľudskosti podľa § 425 a používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja podľa § 426 zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) škodlivý následok trestného činu zamedzil alebo napravil, alebo
- b) urobil o trestnom čine oznámenie v čase, keď sa škodlivému následku trestného činu mohlo ešte zabrániť; oznámenie treba urobiť orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru, vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

§ 86

(1) Trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin

- a) zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu,
- b) nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil najneskôr do 60 dní od dokonania trestného činu,
- c) zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 250, ak páchatel svojím konaním umožnil podnikateľovi alebo inej právnickej osobe splniť podmienky pre neuloženie alebo zníženie pokuty podľa zákona upravujúceho ochranu hospodárskej súťaže,
- d) skrátenia dane a poistného podľa § 276, neodvedenia dane a poistného podľa § 277 alebo nezaplatenia dane a poistného podľa § 278, ak páchatel nespáchal trestný čin ako člen organizovanej skupiny alebo ako člen zločinskej skupiny a ak splatná daň a jej príslušnosť bolo poistné boli dodatočne zaplatené najneskôr v nasledujúci deň po dni, keď sa páchatel po skončení jeho vyšetrovania mohol oboznámiť s jeho výsledkami,
- e) založenia, zosnovania a podporovania zločinskej skupiny podľa § 296 alebo založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, ak páchatel urobil dobrovoľne oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru o zločinskej skupine alebo teroristickej skupine a jej činnosti v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré hrozilo z jej ďalšej činnosti, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj

svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže,

- f) **podplácania podľa § 332 alebo § 333, nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 a prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody podľa § 336d, ak páchatel úplatok alebo nenáležitú výhodu poskytol alebo sľúbil len preto, že bol o to požiadaný, a urobil o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.**

(2) Trestnosť trestného činu podľa odseku 1 písm. d) nezaniká, ak ide o páchatela, ktorý bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý, alebo ak trestné stíhanie páchatela za obdobný čin bolo v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch zastavené z dôvodu zániku trestnosti trestného činu podľa odseku 1.

Premiácie trestného stíhania

§ 87

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premiacej doby, ktorá je

- a) tridsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie,
 - b) dvadsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov,
 - c) desať rokov, ak ide o ostatné zločiny,
 - d) päť rokov, ak ide o prečin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky,
 - e) tri roky pri ostatných prečinoch.
- (2) Do premiacej doby sa nezapočítava
- a) doba, po ktorú nebolo možné páchatela postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,
 - b) doba, po ktorú sa páchatel zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestnému stíhaniu,
 - c) skúšobná doba podmienenečného zastavenia trestného stíhania,
 - d) doba, po ktorú bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, alebo
 - e) doba, po ktorú bolo prerušené trestné stíhanie.

(3) Premiácie trestného stíhania sa prerušuje a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o ktorého premiácie ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi orgánu činného v trestnom konaní, sudcu pre prí-

pravné konanie alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchateľa, alebo

- b) ak páchateľ spáchal v premlčacej dobe úmyselný trestný čin.

(4) Prerušenie premlčania sa začína nová premlčacia doba.

(5) Trestné stíhanie sa premlčí najskôr pätnásť rokov potom, čo osoba, na ktorej bol spáchaný trestný čin neoprávneného odoberania orgánov, tkanív a buniek a nezákonnej sterilizácie podľa § 159 ods. 2, trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestný čin znásilnenia podľa § 199, trestný čin sexuálneho násillia podľa § 200, trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 až 202, trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 a trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368, dovŕšila osemnásť rok svojho veku.

§ 88

Uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť trestných činov uvedených v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona okrem trestného činu založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, trestného činu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, trestného činu výroby extrémistického materiálu podľa § 422a, trestného činu rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b, trestného činu prechovávaní extrémistického materiálu podľa § 422c, trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

§ 89

Odpustenie alebo zmiernenie trestu

(1) Trest sa nevykoná, ak ho prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva odpúšťať tresty odsúdenému odpustil. To sa však nevzťahuje na iné tresty, ak boli páchateľovi uložené popri sebe a ostali rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nedotknuté.

(2) Ak prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva zmiernovať tresty odsúdenému trest zmiernil, vykoná sa takto zmiernený trest. To sa však nevzťahuje na iné tresty, ak boli páchateľovi uložené popri sebe a ostali rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nedotknuté.

Premičanie výkonu trestu

§ 90

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

- a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody na doživotie,
- b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov,
- d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

(2) Premičacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmienenom odsúdení, podmienenom odsúdení s dohľadom, podmienenom prepustení alebo podmienenom prepustení s dohľadom právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa trest vykoná.

(3) Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestu, alebo bol na ňom vykonávaný trest odňatia slobody.

(4) Premičanie výkonu trestu sa prerušuje, ak

- a) súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o ktorého premlčanie ide, alebo
- b) odsúdený spáchal v premlčacej dobe úmyselný trestný čin.

(5) Prerušenie premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 91

Výkon trestu uloženého pre trestné činy uvedené v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona sa nepremičuje okrem trestného činu založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, trestného činu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, trestného činu výroby extrémistického materiálu podľa § 422a, trestného činu rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b, trestného činu prechovávaní extrémistického materiálu podľa § 422c, trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

Zahľadenie odsúdenia

§ 92

(1) Súd môže zahľadiť odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu, alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej

- a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,
- b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,

c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok.

(2) Ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b) až l), k zahľadaniu dochádza ich vykonaním.

(3) Ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premičaní jeho výkonu svojím vzorným správaním, že sa napravil, môže súd zahľadiť odsúdenie na žiadosť odsúdeného i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1.

(4) Doba uvedená v odseku 1 sa v prípade, že sa u podmienčne prepusteného a podmienčne prepusteného s dohľadom má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď odsúdený bol podmienčne prepustený, spravuje dĺžkou skutočného výkonu trestu. Ak bol trest zmiernený rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky, spravuje sa dĺžkou trestu takto zmierneného.

(5) Odsúdenie sa zahľadzuje, ak to nariadi prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva zahľadzať odsúdenie formou milosti alebo amnestie.

§ 93

(1) Ak bolo odsúdenie zahľadené, hľadá sa na páchatela, ako keby nebol odsúdený.

(2) Ak sa páchatelovi uložilo viac trestov popri sebe, nemožno odsúdenie zahľadiť, kým neuplynie doba na zahľadanie trestu odňatia slobody podľa § 92 ods. 1, ak bol uložený.

ŠTVRTÁ HLAVA OSOBITNÉ USTANOVENIA O STÍHANÍ MLADISTVÝCH

Prvý diel Trestná zodpovednosť

§ 94

Všeobecné ustanovenie

(1) Osoba, ktorá v čase spáchania trestného činu dovŕšila štrnásť rok a neprekročila osemnásť rok svojho veku, sa považuje za mladistvú.

(2) Ak táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na mladistvého ostatné ustanovenia tohto zákona.

§ 95

Trestná zodpovednosť

(1) Mladistvý mladší ako pätnásť rokov, ktorý v čase spáchania činu nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný.

(2) Prečin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, nie je trestným činom, ak ho spáchal mladistvý a ak je jeho závažnosť malá.

Druhý diel Zánik trestnosti

§ 96

Premičanie trestného stíhania

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premičacej doby, ktorá je

- desať rokov, ak ide o trestný čin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody na doživotie,
- päť rokov, ak je horná hranica sadzby trestu odňatia slobody najmenej desať rokov,
- tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Uplynutím premičacej doby nezaniká trestnosť tých trestných činov, kde to ustanovuje tento zákon.

Tretí diel

Ukladanie sankcií a výchovných opatrení mladistvému

§ 97

Účel sankcií a výchovných opatrení

(1) Účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnym činom a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

(2) Účelom ochranného opatrenia a výchovného opatrenia u mladistvého je kladne ovplyvniť duševný, mravný a sociálny vývoj mladistvého so zreteľom na dosiahnutý stupeň jeho rozumového a mravného vývoja, na jeho osobné vlastnosti, rodinnú výchovu a prostredie, z ktorého pochádza, a tým mladistvého zároveň chrániť pred škodlivými vplyvmi a spoločnosť pred páchaním trestnej činnosti.

(3) Pri ukladaní trestu, ochranného opatrenia alebo výchovného opatrenia treba prihliadať na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musia byť primerané povahe a závažnosti spáchaného činu a majú viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzali protiprávnym činom.

Upustenie od potrestania

§ 98

Súd môže upustiť od potrestania mladistvého, ktorý spáchal prečin, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, ak

- vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život mladistvého možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu, alebo

- b) súd prijme záruku za nápravu mladistvého a má za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného činu a osobu mladistvého sa uloženie trestu nejaví nevyhnutné.

§ 99

Súd môže upustiť od potrestania mladistvého za prečin aj vtedy, ak

- a) mladistvý spáchal čin v stave, ktorý bol vyvolaný duševnou poruchou, a súd má za to, že ochranné liečenie, ktoré zároveň ukladá, zaistí nápravu mladistvého lepšie ako trest, alebo
- b) sa voči mladistvému vykonáva ochranné opatrenie alebo výchovné opatrenia a na dosiahnutie účelu zákona nie je potrebné uloženie trestu.

§ 100

Ak súd upustil od potrestania, hľadá sa na mladistvého, ako keby nebol odsúdený.

§ 101

Podmienečné upustenie od potrestania

(1) Za podmienok uvedených v § 98 môže súd podmienečne upustiť od potrestania mladistvého, ak považuje za potrebné počas určenej doby sledovať správanie mladistvého.

(2) Pri podmienečnom upustení od potrestania súd určí skúšobnú dobu až na jeden rok. Zároveň môže mladistvému uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú spôsobil.

(3) Súd môže vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu mladistvého ponechať podmienečné upustenie od potrestania v platnosti napriek tomu, že mladistvý dal príčinu na uloženie trestu, a

- a) ustanoviť nad mladistvým probačný dohľad, ak už nebol uložený,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o jeden rok, alebo
- c) ustanoviť výchovné opatrenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(4) Ak mladistvý, u ktorého bolo podmienečne upustené od potrestania, viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, vysloví súd, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, o uložení trestu.

(5) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by na tom mal mladistvý vinu, má sa za to, že sa osvedčil.

(6) Ak sa vyslovilo, že sa mladistvý, u ktorého bolo podmienečne upustené od potrestania trestu, osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

Štvrtý diel Ochranná výchova

§ 102

Dôvody uloženia ochrannej výchovy

(1) Ak súd odsudzuje mladistvého, môže mu uložiť ochrannú výchovu, ak

- a) o výchovu mladistvého nie je náležite postarané a tento nedostatok nemožno odstrániť v rodine, v ktorej žije,
- b) doterajšia výchova mladistvého bola zanedbaná, alebo
- c) prostredie, v ktorom mladistvý žije, neposkytuje záruku jeho riadnej výchovy.

(2) Ochrannú výchovu nemožno uložiť, ak ide o vojaka.

§ 103

Výkon ochrannej výchovy

(1) Ochranná výchova sa vykonáva v osobitných výchovných zariadeniach (ďalej len „ochranná ústavná výchova“) alebo sa môže vykonať aj v profesionálnej náhradnej rodine (ďalej „ochranná rodinná výchova“); ak to však vyžaduje zdravotný stav mladistvého, vykonáva sa prednostne v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti.

(2) Ochranná výchova potrvá, kým to vyžaduje jej účel, najdlhšie však do dovŕšenia osemnásteho roku veku mladistvého; ak to vyžaduje záujem mladistvého, môže ju súd predĺžiť do dovŕšenia jeho devätnásteho roku.

(3) Ak nemožno ochrannú výchovu vykonať ihneď, nariadi súd na dobu do jej začiatku dohľad probačného a mediálneho úradníka.

(4) Od výkonu ochrannej výchovy súd upustí, ak zaniknú pred jej začatím okolnosti, pre ktoré bola uložená.

(5) Ak prevýchova mladistvého pokročila do tej miery, že možno očakávať, že aj bez obmedzení, ktorým je podrobený vo výchovnom zariadení alebo v určenej rodine, bude sa riadne správať, avšak dosiaľ nepominuli všetky okolnosti, pre ktoré bola ochranná výchova uložená, môže súd podmienečne upustiť od ochrannej výchovy alebo mladistvého podmienečne umiestniť mimo výchovného zariadenia alebo náhradnej rodiny. Pritom môže mladistvému uložiť dohľad probačného a mediálneho úradníka alebo iné výchovné opatrenie.

(6) Ak mladistvý nespĺní očakávanie, že bez obmedzení, ktorým je podrobený v rámci určenej ochrannej výchovy, bude sa riadne správať, súd podmienečne upustenie od ochrannej výchovy alebo podmienečne umiestnenie mimo výchovného zariadenia alebo určenej rodiny zruší a rozhodne, že sa vo výkone ochrannej výchovy pokračuje.

Zmena spôsobu výkonu ochrannnej výchovy**§ 104**

(1) Ochranná ústavná výchova môže byť kedykoľvek zmenená na ochrannú rodinnú výchovu a naopak.

(2) Ak je to potrebné vzhľadom na účel ochrannnej výchovy, môže byť zmenená aj fyzická osoba, ktorej bol mladistvý zverený do ochrannnej rodinnej výchovy.

§ 105

Ak spáchala osoba, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako štrnásť rokov, niektorý čin, za ktorý tento zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie, súd jej uloží v civilnom procese ochrannú výchovu aj na návrh prokurátora; súd tak môže urobiť aj vtedy, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako štrnásť rokov, ktorá spáchala čin, ktorý by inak bol trestným činom alebo osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201.

**Piaty diel
Výchovné opatrenia****§ 106****Druhy výchovných opatrení a ich ukladanie**

(1) Pri podmienenom upustení od potrestania alebo v prípravnom konaní môžu byť na dosiahnutie účelu zákona uložené mladistvému výchovné opatrenia.

(2) Výchovné opatrenia sú:

- a) výchovné povinnosti a obmedzenia,
- b) napomenutie s výstrahou.

(3) Výchovné opatrenia môže ukladať súd a v prípravnom konaní so súhlasom osoby, proti ktorej sa konanie vedie, aj prokurátor. Mladistvý môže kedykoľvek v priebehu trestného stíhania až do skončenia prípravného konania svoj súhlas odvolať písomným vyhlásením adresovaným prokurátorovi; výkon výchovného opatrenia sa tým končí.

(4) V prípade, ak sa preukáže, že úplné alebo včasné plnenie výchovného opatrenia je pre mladistvého nemožné alebo ho z iných vážnych dôvodov nemôže splniť alebo zavinené neplní, súd a v prípravnom konaní prokurátor uložené výchovné opatrenie zruší alebo zmení.

§ 107**Výchovné povinnosti a obmedzenia**

(1) Súd a v prípravnom konaní prokurátor môže mladistvému uložiť výchovné povinnosti a obmedzenia, najmä aby

- a) sa podrobil probačnému dohľadu vykonávanému probačným a mediačným úradníkom,
- b) býval s rodičom alebo s iným dospelým, ktorý je zodpovedný za jeho výchovu,
- c) sa usiloval o vyrovnanie s poškodeným,

d) nahradil podľa svojich síl škodu spôsobenú trestným činom alebo inak prispel k odstráneniu následku trestného činu,

e) vykonal bezplatne vo voľnom čase spoločensky prospešnú činnosť,

f) sa podrobil liečeniu škodlivej závislosti,

g) sa podrobil vo svojom voľnom čase programu sociálneho výcviku, psychologickému poradenstvu, psychoterapeutickému, vzdelávaciemu, doškolicmu, rekvalifikačnému alebo inému vhodnému programu na rozvíjanie jeho sociálnych zručností a osobnosti mladistvého, ktorý nie je probačným programom.

(2) Vykonanie spoločensky prospešnej činnosti určitého druhu môže byť mladistvému uložené len tak, aby nenarušilo jeho prípravu na budúce povolanie, predovšetkým plnenie povinností súvisiacich so vzdelávacím programom školy, alebo výkon povolania alebo zamestnania, pričom môže ísť najviac o štyri hodiny denne, osemnásť hodín týždenne, celkovo šesťdesiat hodín.

§ 108**Napomenutie s výstrahou**

Napomenutím s výstrahou súd a v prípravnom konaní prokurátor dôrazne vytkne mladistvému v prítomnosti jeho zákonného zástupcu protiprávnosť jeho činu a upozorní ho na sankcie, ktoré mu hrozia podľa tohto zákona, ak by v budúcnosti spáchal trestnú činnosť.

**Šiesty diel
Tresty****§ 109****Druhy trestov**

Mladistvému môže súd uložiť len

- a) trest povinnej práce,
- b) peňažný trest,
- c) trest prepadnutia vecí,
- d) trest zákazu činnosti,
- e) trest zákazu účasti na verejných podujatiach,
- f) trest vyhostenia,
- g) trest domáceho väzenia,
- h) trest odňatia slobody.

§ 110**Ukladanie trestu**

(1) Pri výmere trestu prihliadne súd ako na poľahčujúcu okolnosť aj na to, ako mladistvý splnil uložené výchovné povinnosti a obmedzenia uvedené v § 107.

(2) Ak súd ukladá úhrnný trest alebo súhrnný trest páchatelovi, ktorý spáchal trestné činy jednak predtým, než prekročil osemnásť rok svojho veku, jednak po tom, čo tento rok dovŕšil, postupuje podľa § 41 a § 42, pričom sa hranice trestných sadzieb pri trestných činoch spáchaných predtým, než prekročil osemnásť rok, posudzujú podľa § 117.

§ 111**Trest povinnej práce**

Pri uložení trestu povinnej práce nesmie horná hranica tohto trestu prevyšovať polovicu hornej hranice trestnej sadzby ustanovenej zákonom. Trest povinnej práce nesmie vzhľadom na svoju povahu alebo okolnosti, za ktorých sa vykonáva, ohrozovať zdravie, bezpečnosť alebo mravný vývoj mladistvého.

§ 112**Trest zákazu činnosti**

(1) Zákaz činnosti môže súd uložiť mladistvému len vtedy, ak to nie je na prekážku príprave na jeho povolanie, pričom horná hranica tohto trestu nesmie prekročiť päť rokov.

(2) Ak súd odsudzuje mladistvého za podmienok § 61 ods. 3, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 1.

(3) Ak súd odsudzuje mladistvého za podmienok § 61 ods. 4, uloží mu trest zákazu činnosti na sedem rokov až pätnásť rokov.

(4) Ak súd odsudzuje mladistvého za podmienok § 61 ods. 5, uloží mu trest zákazu činnosti na sedem rokov až pätnásť rokov.

§ 112a**Trest zákazu účasti na verejných podujatiach**

Trest zákazu účasti na verejných podujatiach môže súd uložiť mladistvému iba za podmienok ustanovených týmto zákonom, a to vo výmere do piatich rokov.

§ 113**Trest vyhostenia**

Vyhostenie môže súd uložiť mladistvému iba za podmienok ustanovených týmto zákonom, a to vo výmere od jedného roka do piatich rokov. Prihliadne pritom aj na rodinné a osobné pomery mladistvého, majúce na zreteľ, aby mladistvý týmto trestom nebol vydaný do nebezpečenstva spustnutia.

§ 114**Peňažný trest**

(1) Peňažný trest vo výmere od 30 eur do 16 590 eur môže uložiť súd pri splnení podmienok ustanovených týmto zákonom, ak je mladistvý zárobkovo činný alebo jeho majetkové pomery uloženie tohto trestu umožňujú.

(2) Ak súd ukladá mladistvému peňažný trest, určí pre prípad, že by jeho výkon mohol byť v ustanovenej lehote úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na jeden rok. Náhradný trest odňatia slobody nesmie však ani spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať hornú hranicu trestnej sadzby zníženej podľa § 117 ods. 1.

(3) Po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol mla-

distvému uložený peňažný trest, môže súd rozhodnúť po vyjadrení mladistvého, že jeho zaplatenie alebo nevykonaný zvyšok sa nahradí tým, že mladistvý odsúdený vykoná všeobecne prospešnú činnosť v rámci probačného programu.

§ 115**Podmienečný odklad výkonu peňažného trestu**

(1) Súd môže podmienečne odložiť výkon peňažného trestu, ak

a) vzhľadom na osobu mladistvého, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má za to, že účel trestu sa dosiahne aj bez jeho výkonu, alebo

b) prijme záruku za nápravu mladistvého a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že účel trestu sa dosiahne aj bez jeho výkonu.

(2) Povolenie podmienečného odkladu peňažného trestu sa netýka výkonu ostatných trestov uložených popri peňažnom treste, ak súd nerozhodol inak.

§ 116**Skúšobná doba**

(1) Pri podmienečnom odložení výkonu peňažného trestu súd určí skúšobnú dobu až na tri roky. Zároveň môže mladistvému uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život a povinnosť podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(2) Doba, počas ktorej podmienečne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, sa započítava do skúšobnej doby novo určenej pri podmienečnom odsúdení pre ten istý skutok alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení úhrnného trestu alebo súhrnného trestu.

(3) Na rozhodovanie o osvedčení v skúšobnej dobe sa použijú ustanovenia o podmienečnom odsúdení.

§ 116a**Trest domáceho väzenia**

(1) Trest domáceho väzenia môže súd uložiť mladistvému pri splnení podmienok ustanovených týmto zákonom a so súhlasom jeho zákonného zástupcu až na jeden rok.

(2) Súd môže uložiť mladistvému počas výkonu trestu domáceho väzenia výchovné opatrenia uvedené v § 107 ods. 1, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

§ 117**Trest odňatia slobody**

(1) Trestné sadzby odňatia slobody ustanovené v tomto zákone sa u mladistvých znižujú na polovicu; horná hranica zníženej trestnej sadzby nesmie prevyšovať sedem rokov a dolná hranica zníženej trestnej sadzby dva roky.

(2) Nepodmienečný trest odňatia slobody môže súd mladistvému uložiť len za podmienky, že by vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu mladistvého alebo vzhľadom na predtým uložené opatrenia uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu podľa tohto zákona.

(3) V prípade, ak mladistvý spáchal obzvlášť závažný zločin a miera závažnosti takého obzvlášť závažného zločinu pre spoločnosť je vzhľadom na zavrhnutiahodný spôsob vykonania činu alebo vzhľadom na zavrhnutiahodnú pohnútku alebo vzhľadom na ťažký a ťažko napravitelný následok mimoriadne vysoká, môže súd uložiť trest odňatia slobody nad sedem rokov až do pätnásť rokov, ak má za to, že trest uvedený v odseku 1 na dosiahnutie účelu nepostačuje.

(4) Trest odňatia slobody sa u osôb, ktoré neprekročili osemnásť rok svojho veku, vykonáva v ústavoch na výkon trestu pre mladistvých.

(5) Súd môže rozhodnúť, že v ústave na výkon trestu pre mladistvých sa vykoná trest aj u mladistvého, ktorý už prekročil osemnásť rok svojho veku; pritom prihliadne najmä na dĺžku trestu a na stupeň a povahu narušenia mladistvého.

§ 118**Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody**

(1) Ak súd zistí splnenie podmienok § 39 ods. 1 alebo 2 na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nie je u mladistvého viazaný obmedzeniami podľa § 39 ods. 3.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak ide o trestný čin, za ktorý je možné podľa tohto zákona uložiť trest odňatia slobody na doživotie.

§ 119**Podmienečný odklad výkonu trestu a podmienečný odklad výkonu trestu s probačným dohľadom**

(1) Ak súd mladistvému výkon trestu odňatia slobody podmienečne odloží na skúšobnú dobu alebo mu trest odňatia slobody podmienečne odloží na skúšobnú dobu s probačným dohľadom, zároveň určí skúšobnú dobu na jeden rok až tri roky. Mladistvý je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(2) Súd môže vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu mladistvého ponechať podmienečný odklad výkonu trestu alebo podmienečný odklad výkonu trestu s probačným dohľadom v platnosti napriek tomu,

že mladistvý dal príčinu na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody, a

- a) určiť nad mladistvým probačný dohľad, ak už nebol uložený,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby v trvaní piatich rokov,
- c) uložiť ďalšie výchovné opatrenie uvedené v § 106 ods. 2, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, alebo
- d) nariadiť kontrolu uložených výchovných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

§ 120**Premiňovanie výkonu trestu**

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premiňovacej doby, ktorá je

- a) desať rokov, ak bol uložený trest odňatia slobody podľa § 117 ods. 3, alebo
- b) tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Výkon trestu uloženého za trestné činy uvedené v dvanásť hlavie osobitnej časti tohto zákona sa ani u mladistvého nepremiňuje okrem trestného činu založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, trestného činu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, trestného činu výroby extrémistického materiálu podľa § 422a, trestného činu rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b, trestného činu prechovávaného extrémistického materiálu podľa § 422c, trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

§ 121**Zahľadenie odsúdenia**

(1) Na mladistvého, ktorému bol uložený alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiernený alebo odpustený trest odňatia slobody v dĺžke neprevyšujúcej jeden rok, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, dňom výkonu tohto trestu alebo dňom, keď bolo právoplatne od takého trestu alebo jeho zvyšku upustené.

(2) O tom, či sa odsúdenie mladistvého na trest odňatia slobody, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, zahladzuje, rozhodne súd, prihliadajúc na správanie mladistvého vo výkone trestu odňatia slobody, po výkone tohto trestu. Ak bol trest podľa rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky zmiernený, súd takto postupuje po tom, keď bol mladistvý po výkone zmierneného trestu prepustený na slobodu.

(3) Ak súd vyslovil, že sa mladistvý podmienene odsúdený na trest odňatia slobody, podmienene odsúdený na trest odňatia slobody s probačným dohľadom alebo podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil, hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený.

(4) Na mladistvého, ktorému bol uložený peňažný trest, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od výkonu trestu alebo jeho zvyšku právoplatne upustilo.

(5) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest prepadnutia vecí, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný.

(6) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest povinnej práce alebo trest zákazu činnosti, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od jeho výkonu alebo od jeho zvyšku právoplatne upustilo.

(7) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest vyhostenia, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo uplynie doba, na ktorú bol uložený, ak trest riadne vykonal.

(8) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest zákazu účasti na verejných podujatiach, sa hľadá, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný.

PIATA HLAVA
VÝKLAD POJMŮV

Prvý diel Všeobecné pojmy

§ 122

Trestný čin a spôsoby jeho spáchania

(1) Konaním sa rozumie aj opomenutie takého konania, na ktoré bol páchateľ podľa okolností a svojich pomerov povinný.

(2) Trestný čin je spáchaný verejne, ak je spáchaný

- a) obsahom tlačoviny alebo rozširovaním spisu, filmom, rozhlasom, televíziou, použitím počítačovej siete alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo
- b) pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami.

(3) Trestný čin je spáchaný so zbraňou, ak páchateľ alebo s jeho vedomím niektorý zo spolupáchateľov použije zbraň na útok, na prekonanie alebo zamedzenie odporu alebo ju má na taký účel pri sebe; zbraňou sa rozumie, ak z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, každá vec, ktorou možno urobiť útok proti telu dôraznejším. Trestný čin je spáchaný so zbraňou aj vtedy, ak páchateľ použije napodobeninu zbrane alebo ju má pri sebe s úmyslom, aby bola považovaná za pravú.

(4) Trestný čin je spáchaný vlámaním, ak páchateľ vnikol do uzavretého priestoru nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky použitím sily alebo ľstou.

(5) Trestný čin je spáchaný v obydlí, ak je spáchaný v dome alebo byte iného alebo v iných priestoroch slú-

žiacich na bývanie vrátane priestorov a pozemkov k nim patriacich, ak sú súčasťou obydla uzavreté.

(6) Trestný čin je spáchaný ľstou, ak bol spáchaný s využitím omylu, ktorý páchateľ vyvolal, alebo s použitím úskoku.

(7) Trestný čin je spáchaný násilím, ak páchateľ použije na jeho spáchanie fyzické násilie proti telesnej integrite inej osoby alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchateľ uviedol do stavu bezbrannosti ľstou, alebo ak páchateľ použil násilie proti veci iného.

(8) Trestný čin je spáchaný s použitím nátlaku vtedy, ak páchateľ použije na jeho spáchanie psychické násilie proti inému.

(9) Trestný čin je spáchaný opakovane, ak páchateľ postupne spáchal viac rovnakých trestných činov opakovanými samostatnými činmi, medzi ktorými nie je žiadna objektívna alebo subjektívna súvislosť, pričom trestnosť každého z nich sa posudzuje samostatne.

(10) Za pokračovací trestný čin sa považuje, ak páchateľ pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchateľa spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotlivci zámer páchateľa spáchať uvedený trestný čin.

(11) Za hromadný trestný čin sa považuje jeho spáchanie viacerými činmi, ktoré samostatne ešte nie sú trestnými činom. Trestnosť všetkých takých činov sa posudzuje spoločne.

(12) Za trváci trestný čin sa považuje vyvolanie a udržiavanie alebo len udržiavanie protiprávneho stavu.

(13) Ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok; to neplatí, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207. V takom prípade ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodobral na záverečnú poradu.

(14) Trestný čin je spáchaný v súvislosti s účasťou na verejnom podujatí, ak sa ho dopustí účastník verejného podujatia v čase a mieste konania verejného podujatia alebo v jeho okolí alebo na inom mieste počas premiestňovania sa na miesto konania verejného podujatia alebo z miesta konania verejného podujatia, vrátane dopravných prostriedkov alebo prevádzok služieb. Za verejné podujatie sa považuje verejné zhromaždenie, kultúrne, športové a iné podujatie prístupné verejnosti.

§ 123

Ujma na zdraví

(1) Ujmou na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie akékoľvek poškodenie zdravia iného.

(2) Ublížením na zdraví sa na účely tohto zákona

rozumie také poškodenie zdravia iného, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného.

(3) Ťažkou ujmu na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, ktorou je

- a) zmrzačenie,
- b) strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti,
- c) ochromenie údu,
- d) strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva,
- e) poškodenie dôležitého orgánu,
- f) zohyzdenie,
- g) vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu,
- h) mučivé útrapy, alebo
- i) porucha zdravia trvajúca dlhší čas.

(4) Poruchou zdravia trvajúcou dlhší čas sa na účely tohto zákona rozumie porucha, ktorá si objektívne vyžiadala liečenie, prípadne aj pracovnú neschopnosť, v trvaní najmenej štyridsaťdva kalendárnych dní, počas ktorých závažne ovplyvňovala obvyklý spôsob života poškodeného.

Škoda

§ 124

(1) Škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

(2) Škodou sa rozumie v zmysle odseku 1 aj ujma na zisku, na ktorý by poškodený inak vzhľadom na okolnosti a svoje pomery mal nárok alebo ktorý by mohol odôvodnene dosiahnuť.

(3) Pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahŕňa aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 rozsahom činu sa rozumie cena, za ktorú sa odpad v čase a v mieste zistenia činu obvykle zbiera, prepravuje, vyváža, dováža, zhodnocuje, zneškodňuje alebo ukladá, a cena za odstránenie odpadu z miesta, ktoré na jeho uloženie nie je určené.

§ 125

(1) Škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej

sumy. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej sumy. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

(2) Ak tento zákon v osobitnej časti vyžaduje v základnej skutkovej podstate spôsobenie škody ako majetkový následok trestného činu a neuvádza jej výšku, má sa za to, že musí byť spôsobená aspoň škoda malá.

§ 126

(1) Pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a v mieste činu obvykle predáva. Ak výšku škody nemožno takto zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci alebo na uvedenie veci do predošlého stavu.

(2) Ak ide o ujmu na životnom prostredí, ujmu spôsobenú na chránených druhoch živočíchov a rastlín, exemplároch alebo drevinách alebo škodu na pamiatkovo chránených veciach alebo veciach majúcich historickú, umeleckú alebo vedeckú hodnotu, pri určení ujmy alebo výšky škody sa vychádza aj z hodnoty veci určenej zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na základe zákona.

(3) Ak nemožno určiť výšku škody alebo ujmy ani jedným zo spôsobov podľa odsekov 1 a 2 alebo ak sú vážne pochybnosti o správnosti výšky škody alebo takto určenej ujmy, určí sa jej výška na podklade odborného vyjadrenia alebo potvrdenia právnickej osoby, ktorej pôsobnosť alebo predmet činnosti poskytuje záruku objektívnosti určenia škody alebo ujmy; inak sa výška škody určí na podklade znaleckého posudku.

Osoba

§ 127

(1) Dieťaťom sa rozumie osoba mladšia ako osemnásť rokov, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Osobou blízkou veku mladistvých sa rozumie osoba, ktorá dovŕšila osemnásť rok svojho veku a neprekročila dvadsaťjeden rokov svojho veku.

(3) Osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov.

(4) Blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodeneц a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

(5) Blízkou osobou sa na účely trestných činov vydierania podľa § 189, znásilnenia podľa § 199 ods. 2, sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2, nebezpečného prenasledovania podľa

§ 360a alebo financovania terorizmu podľa § 419c ods. 2 rozumie aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa odseku 4, ako aj osoba, ktorá s páchateľom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

(6) Chorou osobou sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá v čase činu trpí fyzickou chorobou alebo duševnou chorobou, aj keď prechodnou, bez ohľadu na to, či je dočasne práceneschopná, ako aj osoba so zmenenou pracovnou schopnosťou, invalidná osoba alebo osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom intenzita takej choroby alebo postihnutia zodpovedá ťažkej ujme na zdraví.

(7) Bezbrannou osobou sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, okolnosti činu alebo okolnosti na strane páchateľa nemala nádej účinne sa ubrániť pred jeho útokom.

(8) Osobou zverenou do starostlivosti alebo dozoru sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá je vzhľadom na svoj vek alebo zdravotný stav alebo z iného dôvodu na základe rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu, na základe zmluvy zverená inému, aby vo svojej domácnosti alebo v zariadení určenom na tento účel alebo inde na ňu dozeral, staral sa o ňu, zaopatroval ju alebo ju vychovával.

(9) Odkázanou osobou sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá svojou výživou, výchovou, hmotným alebo iným zaopatrením alebo starostlivosťou je odkázaná na páchateľa.

(10) Závislou osobou sa rozumie osoba závislá od návykových látok alebo od návykových škodlivých čiností.

(11) Podriadenou osobou je osoba, ktorá v dôsledku postavenia je osobne, pracovne, služobne alebo inak svojím postavením, pracovným zaradením, funkciou alebo hodnosťou podriadená páchateľovi a v dôsledku toho je povinná prijímať a plniť jeho pokyny, príkazy alebo rozkazy.

(12) Viacerými osobami sa na účely tohto zákona rozumejú najmenej tri osoby.

§ 128

(1) Verejným činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie prezident Slovenskej republiky, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, poslanec Európskeho parlamentu, člen vlády, sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky, sudca, prokurátor alebo iná osoba zastávajúca funkciu v orgáne verejnej moci, príslušník ozbrojených síl, osoba v služobnom pomere, starosta, predseda vyššieho územného celku, poslanec orgánu územnej samosprávy, štátny zamestnanec alebo zamestnanec orgánu štátnej správy, územnej samosprávy alebo iného štátneho orgánu, osoba, ktorá vykonáva pôsobnosť v rámci právnickej osoby, ktorej zákon zveruje právomoc rozhodovať v oblasti verejnej správy, notár, súdny exekútor, člen lesnej stráže, vodnej stráže, rybárskej

stráže, poľovnickej stráže, stráže prírody alebo osoba, ktorá má oprávnenie člena stráže prírody, ak sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. **Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou, zodpovednosťou, postavením alebo funkciou, ak tento zákon neustanovuje inak.** Verejným činiteľom je aj sudca alebo úradník medzinárodného súdneho orgánu uznaného Slovenskou republikou alebo funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník orgánu činného v trestnom konaní iného štátu, orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvoreného spoločne členskými štátmi Európskej únie, ak na území Slovenskej republiky vykonáva úkony trestného konania takého štátu alebo orgánu; pre jeho ochranu sa podľa ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby úkony trestného konania vykonával v súlade s medzinárodnou zmluvou alebo so súhlasom orgánov Slovenskej republiky. **Ak ide o trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody podľa § 336c a § 336d, verejným činiteľom je aj osoba, ktorá má z titulu svojho postavenia alebo funkcie právo rozhodovať alebo sa podieľa na rozhodovaní o nakladaní s majetkom, majetkovými právami a finančnými prostriedkami, hospodárenie s ktorými podlieha kontrole Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky.**

(2) Zahraničným verejným činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie osoba

- a) zastávajúca funkciu v zákonodarnom orgáne, výkonnom orgáne, súdnom orgáne alebo rozhodcovskom orgáne, alebo v inom orgáne verejnej správy cudzieho štátu, vrátane hlavy štátu,
- b) zastávajúca funkciu, zamestnaná alebo pracujúca v medzinárodnej organizácii alebo nadnárodnej organizácii vytvorenej štátmi alebo inými subjektmi medzinárodného práva verejného v jej orgáne alebo inštitúcii, alebo splnomocnená konať v ich mene,
- c) zastávajúca funkciu, zamestnaná alebo pracujúca v medzinárodnom súdnom orgáne, alebo splnomocnená konať v jeho mene, alebo
- d) zastávajúca funkciu v právnickej osobe, v ktorej má rozhodujúci vplyv cudzí štát, ak je s výkonom takej funkcie spojená právomoc pri obstarávaní verejných záležitostí a trestný čin bol spáchaný v súvislosti s touto právomocou alebo prostredníctvom využitia jej postavenia.

(3) Na účely tohto zákona sa vojakom rozumie

- a) osoba, ktorá vykonáva vojenskú službu,
- b) príslušník ozbrojených síl vysielajúceho štátu pre trestné činy spáchané na území Slovenskej republiky v rozsahu uvedenom v medzinárodnej zmluve,
- c) príslušník Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Národného bezpečnostného úradu,

Slovenskej informačnej služby a ozbrojený príslušník finančnej správy,

d) vojnový zajatec.

(4) Kde sa v tomto zákone hovorí o vojenskej službe alebo o vojenskej povinnosti, rozumie sa tým služba alebo povinnosť osôb uvedených v odseku 3 písm. c) len v čase vojny alebo vojnového stavu.

(5) Postihnutým za obdobný čin sa na účely tohto zákona rozumie ten, komu bola za obdobný čin uložená sankcia alebo iné opatrenie za priestupok alebo iný obdobný delikt.

(6) Odsúdeným sa na účely tohto zákona rozumie páchateľ, ktorý bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného. To neplatí, ak je odsúdenie zahladené.

(7) Potrestaným sa rozumie ten odsúdený, ktorý celkom alebo sčasti vykonal súdom uložený trest. To neplatí, ak je odsúdenie zahladené.

(8) Ak na spáchanie trestného činu tento zákon vyžaduje osobitnú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie páchateľa, môže byť páchateľom alebo spolupáchateľom trestného činu len osoba, ktorá má požadovanú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie. Účastníkom na trestnom čine môže byť aj osoba, ktorá nemá požadovanú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie. Ak zákon ustanovuje, že páchateľ musí byť nositeľom osobitnej vlastnosti, spôsobilosti alebo postavenia, stačí, ak túto vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie spĺňa právnická osoba, v ktorej mene páchateľ koná.

(9) Páchateľom alebo spolupáchateľom vojenského trestného činu podľa jedenástej hlavy osobitnej časti tohto zákona môže byť len vojak.

§ 129

Skupina osôb a organizácia

(1) Skupinou osôb sa na účely tohto zákona rozumie najmenšie tri osoby.

(2) Organizovanou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účel spáchania trestného činu, s určitou deľbou určených úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu.

(3) Extrémistickou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účely spáchania trestného činu extrémizmu.

(4) Zločineckou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie štruktúrovaná skupina najmenej troch osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden alebo viacej zločinov, trestný čin **legalizácie výnosu z trestnej činnosti** podľa § 233 alebo niektorý z trestných činov korupcie podľa ôsmej hlavy tretieho dielu osobitnej časti na účely priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody.

(5) Teroristickou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie skupina najmenej troch osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia na účely spáchania niektorého z trestných činov terorizmu, ktorej činnosť sa vyznačuje koordinovanosťou; nemusí mať formálne vymedzené úlohy svojich členov, stálu členskú základňu ani rozvinutú štruktúru.

(6) Činnosťou pre zločineckú skupinu alebo teroristickú skupinu sa rozumie úmyselná účasť v takej skupine alebo iné úmyselné konanie na účel

- a) zachovania existencie takej skupiny, alebo
- b) spáchania trestných činov uvedených v odseku 4 alebo 5 takou skupinou.

(7) Podporou zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny sa rozumie úmyselné konanie spočívajúce v poskytnutí finančných alebo iných prostriedkov, služieb, súčinnosti alebo vo vytváraní iných podmienok na účel

- a) založenia alebo zachovania existencie takej skupiny, alebo
- b) spáchania trestných činov uvedených v odseku 4 alebo 5 takou skupinou.

Vec

§ 130

(1) Vecou sa na účely tohto zákona rozumieju

- a) hnutelná vec alebo nehnuteľná vec, byť alebo nebytový priestor, zvierá, ak z jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné,
- b) ovládateľná prírodná sila alebo energia,
- c) cenný papier bez ohľadu na jeho podobu,
- d) peňažné prostriedky na účte,
- e) listina, ktorá je podkladom uplatnenia si právneho nároku, alebo
- f) majetkové právo alebo iná peniazmi hodnotiteľná hodnota.

(2) Za vec sa považuje aj nehmotná informácia, dáta výpočtovej techniky alebo obrazový záznam na technickom nosiči.

(3) Zverenou vecou sa na účely tohto zákona rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchateľ na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo za dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť.

(4) Prisvojením veci sa na účely tohto zákona rozumie odňatie veci z dispozície vlastníka alebo inej osoby, ktorá ju má oprávnenie, bez súhlasu, s úmyslom s ňou nakladať ako s vlastnou vecou.

(5) Návykovou látkou sa na účely tohto zákona rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie.

(6) Prostriedkom hromadnej prepravy sa na účely

tohto zákona rozumie vec spôsobilá na prepravu najmenej deviatich osôb.

(7) Extrémistickým materiálom sa na účely tohto zákona rozumie písomné, grafické, obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové vyhotovenie

- a) textov a vyhlásení, zástav, odznakov, hesiel alebo symbolov, skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,
- b) programov alebo ideológií skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,
- c) obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť, násilie alebo neodôvodnene odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámienkou pre predchádzajúce dôvody, alebo
- d) ospravedlňujúce, schvaľujúce, popierajúce alebo hrubo zľahčujúce genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny, ak bol páchateľ alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.

(8) Za extrémistický materiál sa nepovažuje materiál podľa odseku 7, ak sa preukázateľne vyrába, rozširuje, uvádza do obehu, robí verejne prístupným alebo prechováva za účelom realizácie vzdelávacích, zberateľských alebo výskumných aktivít.

(9) Výnosom z trestnej činnosti sa na účely tohto zákona rozumie

- a) vec, ktorá bola získaná trestným činom,
- b) vec, ktorá bola získaná ako odmena za trestný čin,
- c) vec, ktorá bola nadobudnutá, hoci aj len sčasti za vec, ktorá bola získaná trestným činom alebo ako odmena zaň,
- d) vec, na ktorú bola hoci aj len sčasti premenená vec, ktorá bola získaná trestným činom alebo ako odmena zaň, alebo
- e) plody a úžitky veci uvedenej v písmenách a) až d).

§ 131

(1) Vecou všeobecného záujmu sa na účely tohto zákona rozumie záujem presahujúci rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca, ktorý je dôležitý z hľadiska záujmov spoločnosti.

(2) Za nakladanie s odpadmi sa na účely tohto zákona považuje zber, preprava, vývoz, dovoz, zhodnocovanie, zneškodňovanie a ukladanie odpadov.

(3) Úplatom sa na účely tohto zákona rozumie vec

alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok.

(4) Nenáležitou výhodou sa na účely tohto zákona rozumie plnenie majetkovej alebo nemajetkovej povahy spôsobilé ovplyvniť verejného činiteľa, na ktoré nie je právny nárok a ktorého hodnota prevyšuje 200 eur, alebo neoprávnené zvýhodnenie verejného činiteľa alebo jemu blízkej osoby, ktoré nie je ocniteľné v peniazoch. Nenáležitou výhodou nie je plnenie alebo zvýhodnenie, ktorých prijatie je s ohľadom na úradný alebo vecne oprávnený záujem obvyklé v súvislosti s postavením alebo funkciou verejného činiteľa alebo ktoré sú zapísané v zverejnenom Registri darov. Podrobnosti upraví vykonávací právny predpis.

(5) Verejnou listinou sa na účely tohto zákona rozumie písomnosť vydaná na základe zákona štátnym orgánom alebo iným orgánom verejnej moci v rámci jeho pôsobnosti, ktorá zakladá, mení alebo ruší práva alebo povinnosti alebo osvedčuje ich vznik, zmenu alebo zánik, alebo osvedčuje totožnosť osoby alebo veci, ich stav, vlastností alebo spôsobilosť alebo právom chránené záujmy.

(6) Platobným prostriedkom sa na účely tohto zákona rozumie nehmotné alebo hmotné chránené zariadenie, predmet, záznam alebo ich kombinácia vrátane platobnej karty, ktorá je chránená pred falšovaním alebo neoprávneným použitím a ktorá držiteľovi alebo používateľovi sama alebo spolu s nejakým postupom alebo súborom postupov umožňuje prevod peňazí, elektronických peňazí alebo virtuálnej meny.

(7) Virtuálnou menou sa na účely tohto zákona rozumie digitálny nositeľ hodnoty, ktorý nie je vydaný ani garantovaný centrálnou bankou ani orgánom verejnej moci, nie je nevyhnutne naviazaný na zákonné platidlo a ktorý nemá právny status meny ani peňazí, ale je akceptovaný niektorými osobami ako nástroj výmeny, ktorý možno elektronicky prevádzkať, uchovávať alebo s ním elektronicky obchodovať.

§ 132

Prostitúcia, pornografia

a detské pornografické predstavenie

(1) Prostitúciou sa na účely tohto zákona rozumie uspokojovanie sexuálnych potrieb iného súlžou, iným spôsobom pohlavného styku alebo iným obdobným sexuálnym stykom s dospelou osobou za odmenu.

(2) Detskou prostitúciou sa na účely tohto zákona rozumie uspokojovanie sexuálnych potrieb iného súlžou, iným spôsobom pohlavného styku alebo iným obdobným sexuálnym stykom s dieťaťom za odmenu alebo jej príslub, bez ohľadu na to, či táto odmena alebo jej príslub boli poskytnuté dieťaťu alebo tretej osobe.

(3) Pornografiou sa na účely tohto zákona rozumie zobrazenie súlžou, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku alebo zobrazenie obnažených pohlavných orgánov určené na sexuálne účely.

(4) Detskou pornografiou sa na účely tohto zákona rozumie zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súlože, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa alebo osoby vyzerajúcej ako dieťa určené na sexuálne účely.

(5) Detským pornografickým predstavením sa na účely tohto zákona rozumie živé predstavenie určené publiku, a to aj s využitím informačno-technických prostriedkov, v ktorom je dieťa zapojené do skutočného alebo predstieraného sexuálneho konania alebo v ktorom sú obnažované časti tela dieťaťa určené na sexuálne účely.

§ 133

Cudzia moc a cudzí činiteľ

(1) Cudzou mocou sa na účely tohto zákona rozumie cudzie štáty a ich vojenské alebo iné zoskupenia predstavované ich organizáciami a orgánmi, akými sú najmä osoby vykonávajúce spravodajskú činnosť, vojenský funkcionári, diplomati a iní štátni úradníci.

(2) Cudzím činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá síce nie je orgánom alebo zástupcom cudzieho štátu, ale vzhľadom na svoje politické, hospodárske alebo spoločenské postavenie má významný vplyv vo svojom štáte alebo v medzinárodných vzťahoch.

§ 134

Ústavné zriadenie a krízová situácia

(1) Ústavným zriadením sa na účely tohto zákona rozumie demokratický systém základných práv a slobôd garantovaný náležitým usporiadaním a fungovaním orgánov štátnej moci, územnej samosprávy a politických strán a hnutí upravený Ústavou Slovenskej republiky.

(2) Krízovou situáciou sa na účely tohto zákona rozumie

- a) núdzový stav,
- b) výnimočný stav,
- c) vojnový stav, alebo
- d) vojna.

(3) **Ustanovenie odseku 2 písm. a) a b) sa nepoužijú, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s vyhláseným núdzovým stavom alebo výnimočným stavom.**

§ 135

Prechovávanie drog pre vlastnú potrebu

(1) Prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekursora pre vlastnú potrebu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor v množstve, ktoré zodpovedá najviac trojnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.

(2) Prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekursora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.

§ 136

Počítanie času

Kde tento zákon spája s uplynutím určitej lehoty počítanej na dni nejaký účinok, nezačína sa do nej deň, keď nastala právna skutočnosť určujúca jej začiatok.

§ 137

Svojoľné vzdialenie

- (1) Svojoľne sa vzdáva ten, kto
 - a) sa vzdialil bez dovolenia od svojho útvaru alebo z miesta služobného pridelenia,
 - b) sa neprihlásil vo svojom útvaru alebo v mieste služobného pridelenia, hoci tam bol odoslaný alebo hoci uplynul čas jeho odôvodnenej neprítomnosti, najmä pri ustanovení, preložení, služobnej ceste alebo dovolenke,
 - c) bol odlúčený za bojových akcií od svojho útvaru a nepripojil sa po zániku príčiny odlúčenia k svojmu alebo inému vojenskému útvaru, alebo
 - d) sa neprihlásil v niektorom vojenskom útvaru po návrate alebo po oslobodení z nepriateľského zajatia.
- (2) Sústavne sa svojoľne vzdáva ten, kto sa svojoľne vzdialil na dobu hoci kratšiu ako štyridsaťosem hodín najmenej trikrát, ak medzi prvým a tretím svojoľným vzdialením neuplynula doba viac ako tri mesiace.
- (3) Svojoľné vzdialenie podľa odseku 1 sa vzťahuje len na osobu, ktorá vykonáva povinnú vojenskú službu.

Druhý diel

Osobitné kvalifikačné pojmy

§ 138

Závažnejší spôsob konania

Závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu

- a) so zbraňou okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtenia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157,
- b) po dlhší čas,
- c) surovým alebo trýznivým spôsobom,
- d) násilím, hrozbou bezprostredného násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- e) vlámaním,
- f) lstou,

- g) využitím tiesne, neskúsenosti, odkázanosti alebo podriadenosti,
- h) porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatelovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona,
- i) organizovanou skupinou, alebo
- j) na viacerých osobách.

§ 139

Chránená osoba

(1) Chránenou osobou sa rozumie

- a) dieťa,
- b) tehotná žena,
- c) blízka osoba,
- d) odkázaná osoba,
- e) osoba vyššieho veku,
- f) chorá osoba,
- g) osoba požívajúca ochranu podľa medzinárodného práva,
- h) verejný činiteľ alebo osoba, ktorá plní svoje povinnosti uložené na základe zákona,
- i) svedok, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, alebo
- j) zdravotnícky pracovník pri výkone zdravotníckeho povolania smerujúceho k záchrane života alebo ochrane zdravia.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

§ 140

Osobitný motív

Osobitným motívom sa rozumie spáchanie trestného činu

- a) na objednávku,
- b) z pomsty,
- c) v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin,
- d) v úmysle spáchať niektorý z trestných činov terorizmu,
- e) z nenávisťi voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočnú alebo domnelý pôvod, farbu pleti, pohlavie, sexuálnu orientáciu, politické presvedčenie alebo náboženské vyznanie, alebo
- f) so sexuálnym motívom.

§ 140a

Trestné činy extrémizmu

Trestné činy extrémizmu sú trestný čin založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, výroby extrémistického materiálu podľa § 422a, rozširovania extrémistického materiálu podľa § 422b, prechovávanía extrémistického materiálu podľa § 422c, popierania a schvaľovania

holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423, podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisťi podľa § 424, apartheidu a diskriminácie skupiny osôb podľa § 424a a trestný čin spáchaný z osobitného motívu podľa § 140 písm. e).

§ 140b

Trestné činy terorizmu

Trestné činy terorizmu sú trestný čin založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, trestný čin teroru podľa § 313 a 314, trestný čin teroristického útoku podľa § 419, trestný čin niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419b, trestný čin financovania terorizmu podľa § 419c, trestný čin cestovania na účel terorizmu podľa § 419d a zločin spáchaný z osobitného motívu podľa § 140 písm. d).

§ 141

Nebezpečné zoskupenie

Nebezpečným zoskupením sa rozumie

- a) zločinecká skupina, alebo
- b) teroristická skupina.

§ 142

Ťažká ujma na zdraví alebo smrť

(1) Ťažkou ujmov na zdraví sa rozumie spôsobenie ujmy na zdraví uvedenej v § 123 ods. 3.

(2) Smrťou sa rozumie biologická smrť mozgu (cerebrálna smrť).

§ 143

Smrť viacerých osôb

Smrťou viacerých osôb sa rozumie spôsobenie smrti najmenej troch osôb.

DRUHÁ ČASŤ OSOBITNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVIU

Prvý diel

Trestné činy proti životu

§ 144

Úkladná vražda

(1) Kto iného úmyselne usmrť s vopred uváženou pohnútkou, potrestať sa odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestať, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol odsúdený za trestný čin vraždy,

- b) na dvoch osobách,
- c) závažnejším spôsobom konania,
- d) na chránenej osobe,
- e) z osobitného motívu, alebo
- f) v úmysle získať majetkový prospech.

(3) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) v nebezpečnom zoskupení, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 145

Vražda

(1) Kto iného úmyselne usmrť, potrestá sa odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov.

(2) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na dvoch osobách,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na chránenej osobe,
- d) z osobitného motívu, alebo
- e) v úmysle získať majetkový prospech.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin alebo za trestný čin úkladnej vraždy odsúdený,
- b) v nebezpečnom zoskupení, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 146

Vražda novonarodeného dieťaťa matkou

Matka, ktorá v rozrušení spôsobenom pôrodom úmyselne usmrť svoje novonarodené dieťa pri pôrode alebo hneď po ňom, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až osem rokov.

Zabitie

§ 147

(1) Kto v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na deväť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 148

(1) Kto v úmysle ublížiť na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 149

Usmrtenie

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na dvoch alebo viacerých osobách preto, že hrubo porušil predpisy o bezpečnosti práce alebo dopravy alebo hygienické predpisy.

(4) Rovnako ako v odseku 3 sa páchatel potrestá, ak v súvislosti so svojím zamestnaním, povaním, postavením alebo funkciou alebo ako vodič dopravného prostriedku spôsobí v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť.

(5) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 4 spôsobí z nedbanlivosti smrť dvoch alebo viacerých osôb.

Nedovolené prerušenie tehotenstva

§ 150

(1) Kto bez súhlasu tehotnej ženy umelo preruší jej tehotenstvo, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

(3) Trestom odňatia slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí tehotnej žene ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 151

(1) Kto so súhlasom tehotnej ženy umelo preruší jej tehotenstvo postupom alebo za podmienok, ktoré odporujú všeobecne záväzným právnym predpisom o umelom prerušení tehotenstva, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) na neplnoletej žene bez súhlasu jej zákonného zástupcu alebo toho, komu bola zverená do starostlivosti alebo pod dozor,
- c) a získa tým väčší prospech, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

§ 152

(1) Kto tehotnú ženu navedie na to, aby

- a) svoje tehotenstvo sama umelo prerušila, alebo
- b) iného požiadala alebo inému dovolila, aby jej bolo tehotenstvo umelo prerušené postupom alebo za podmienok, ktoré odporujú všeobecne záväzným právnym predpisom o umelom prerušení tehotenstva, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto tehotnej žene pomáha pri prerušení jej tehotenstva ňou samou alebo pri tom, aby iného požiadala alebo inému dovolila umelo prerušiť jej tehotenstvo.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 153

Tehotná žena, ktorá svoje tehotenstvo sama umelo preruší alebo iného o to požiada, alebo mu to dovolí, nie je za taký čin trestne zodpovedná, a to ani podľa ustanovení o návodcovi a pomocníkovi.

§ 154

Účasť na samovražde

(1) Kto iného pohne k samovražde alebo inému k samovražde pomáha, ak došlo aspoň k pokusu o samovraždu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak čin uvedený v odseku 1

- a) spácha závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) z osobitného motívu.

Druhý diel

Trestné činy proti zdraviu

Ublíženie na zdraví

§ 155

(1) Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 156

(1) Kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) za krízovej situácie, alebo
- c) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví.

§ 157

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

§ 158

Kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Neoprávnené odoberanie orgánov, tkanív a buniek a nezákonná sterilizácia

§ 159

(1) Kto neoprávnené odoberie zo živej osoby orgán, tkanivo alebo bunku alebo kto pre seba alebo iného taký orgán, tkanivo alebo bunku neoprávnené